

EDUCAȚIA PENTRU ÎMPLINIREA VIEȚII UMANE

Prof.univ.dr. Constantin POPESCU
Academia de Studii Economice din București

Prof.univ.dr. Alexandru TAȘNADI
Academia de Studii Economice din București

Rezumat:

Autorii interpretează viața umană din perspectiva celor trei imperative: viața trăită în societate, munca bazată pe diviziunea socială, iubirea, ca cel mai înăltător sentiment uman.

Împlinirea vieții din perspectiva acestor trei imperative este organic legată de capacitatea de a ne autoguverna inteligent prin autocunoaștere și cunoașterea mediului coexistenței și succesiunii noastre comune.

Educația este considerată și de către autori ca fiind cea mai importantă funcție socială a unei comunități, fiind subordonată autoguvernării umane inteligente din perspectiva rostului vieții. Corespunzător, profesorul este cel mai important personaj al vieții publice.

În prezenta lucrare se fundamentează necesitatea respiritualizării educației de pretutindeni prin iubire și cunoaștere științifică în calitate de factori umani ai performanței de sens, ai împlinirii vieții umane în societate.

JEL: I29

Cuvinte cheie: *paradigma întregului viu, autoguvernare umană, respiritualizarea educației.*

1. Cu privire la zorii unei noi paradigme: sănătatea întregului viu uman

Cuceririle științifice din domeniile fizicii cuantice biologiei sistemice, psihologiei transpersonale etc, pun în evidență nevoia organică de a privi viața la nivelul microcosmosului nostru ca pe un „întreg viu”¹ unde fenomenele fizice, biologice, psihologice, sociale și culturale se află într-un sistem de interrelatii și interdependențe dinamice de sens.

O asemenea viziune, ce a început să se

EDUCATION FOR HUMAN LIFE FULFILMENT

Prof. PhD. Constantin POPESCU
The Academy of Economic Studies,
Bucharest

Prof. PhD. Alexandru TAȘNADI
The Academy of Economic Studies,
Bucharest

Abstract:

Authors interpret human life from the perspective of three imperatives: life lived in the society; work based on social division, love as the highest human feeling.

The fulfilment of life from these three imperatives is related organically to the capacity of self governing intelligently with knowledge, and knowledge of the environment, coexistence and common succession.

Education is considered by the authors as the most important social function of a community being subordinated to intelligent human self-governing from the perspective of life's meaning. Accordingly, the teacher is the most important actor of public life.

In this paper it is fundamental the need to re-spiritualise education from everywhere through love and scientific knowledge as human factors of performance and fulfilment of life in society.

JEL: I29

Key words: *paradigm of the whole living entity, human self-governing, re-spiritualization of education.*

2. A view over the dawns of new paradigm: health of the whole human living

Scientific breakthroughs in the fields of quantum physics, systemic biology, transpersonal psychology highlight the organic need to regard life at the level of our microcosm as a “living whole entity”¹ where physical, biological, psychological, social and cultural phenomena are in an interrelationship and a dynamic meaning interdependency.

Such a vision, which has started to shape,

contureze, privește lumea viului comun din perspectiva relațiilor și integrării ca pe un singur organism viu de procese reciproc interdependente și întrepătrunse de devenire și redevenire care, în tradiția japoneză Hwa Jen se exprimă prin formula: „Unul în Toate; Totul în Unul; Unul în Unul; Totul în Toate”².

În viziunea noastră, „întregul viu comun” trebuie să fie conceput la scara microcosmosului exprimat de planeta Pământ, format din **oameni, comunități, mediu, organizații, instituții și familii**³.

Aceste componente ale „întregului viu comun” se află în **interdependențe organice de funcționalitate** și evoluția lor de sens este condiționată de **durabilitatea spațiului și timpului** astrului nostru, de sănătatea acestora ca „întregi integrați”.

În baza celor două terapii care însoțesc evoluția tranziției noastre prin viață, **terapia realității și terapia speranței**, putem să afirmăm că ne apropiem de cunoașterea și de înțelegerea lucrurilor care ne înconjoară numai dacă privim microcosmosul nostru ca pe un „întreg viu” format din **viața mediului natural** (viața neumană), **viața umană, viața comunităților, viața organizațiilor, viața familiilor și viața instituțională** - ce formează regulile jocului deschis și neterminat care este **societatea** (vezi și figura 1).

regards the world of the common living entity from the point of view of relationships and integration as a sole live organism of interdependent and inter-correlated processes of becoming and re-becoming, which in the Japanese tradition, Hwa Jen are expressed by: „One in Everything; Everything in One, One in One, Everything in Everything”².

In our vision, „the whole common living entity” has to be conceived at a scale of the microcosm expressed by the planet Earth, made of **people, communities, environment, institutions and families**³.

These behaviours of the „entire common living entity” are in **organic interdependency of functioning** and their evolution in meaning is conditioned by the durability of space and time of our luminary, and their health as „whole integrated”.

On the grounds of the two theories which accompany the evolution of our transition in life, the **therapy of reality** and the **therapy of hope**, we can say the fact that we are closer to knowing and understanding the things surrounding us only if we regard our microcosm as a „whole living entity” formed by the life of the natural environment (nonhuman life), **human life, communities life, organizations life, family life and institutional life** – which make the regulations of open and unfinished game which is the **society** (see fig. 1).

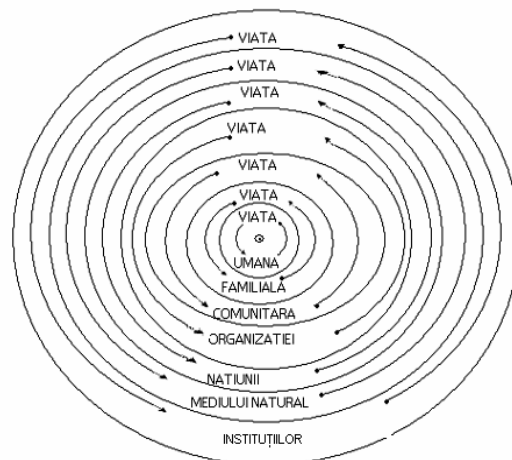

Figura 1. Componentele organice ale întregului nostru viu comun / Figure 1. Organic components of our whole common live

Viața mediului (natural) este o formă de viață neumană, formată din viața apei și a aerului, viața munților și câmpiilor, viața plantelor și animalelor etc., care prin intrările, transformările și ieșirile specifice își individualizează propria evoluție, interacționând în timpul și spațiul microcosmosului nostru sub forma unor dezechilibre dinamice ce se „închid” la nivelul „întregului natural viu”, asigurând constantele principalilor parametri ce definesc echilibrul înaintării în *universul pascalian* al cunoașterii, ce-și are *centrul* pretutindeni și *circumferința* nicăieri.

Viața omului caracterizează un anumit gen de indivizi care se nasc, trăiesc o experiență unică și ireversibilă, în cadrul unui segment de timp cosmic specific fiecăruia, și sfârșesc prin fenomenul natural moarte atunci când „energia de tranziție” s-a terminat (epuizat)¹.

La nivel de individ uman, **viața trăită, munca și iubirea** sunt considerate de medicul Alfred Adler² ca fiind imperati­vele tranziției prin viață, împlinirii lor dedicându-le părți din energia umană disponibilă pentru tranziția în care ne aflăm de la naștere până la moarte.

Echilibrul vieții umane, dincolo de exigențele individuale pe care le presupune **constanța parametrilor umani**, în calitate de „cadru viu al homeostaziei” de folosire a energiei pentru viață, este condiționat de **exteriorul vieții** trăite în societate.

Între interiorul vieții trăite individual și exteriorul acesteia se creează interacțiuni inevitabile ce decurg din existența omului ca natură și societate, ca „întreg uman viu” ce determină energia natural-spirituală a acestuia (vezi și figura 2).

În substanța și sensul acestor interdependențe natural-umane și social-comunitare se găsește nucleul „întregului uman viu” din care izvorăște energia necesară luptei cu **limitele coexistenței și succesiunii diferitelor forme de viață, cu incertitudinile așteptărilor, cu neajunsurile vârstei și nedreptățile oamenilor.**

The life of the (natural) environment is a nonhuman form of life, constituted of the life of water and air, life of the mountains and fields, life of plants and animals, which, due to its specific entries, transformations and exits, individualises its own evolution, interacting within our microcosm, time and space under the shape of dynamic disequilibrium which „close” at the level of the „whole natural living entity”, ensuring a constant nature of the main parameters which define equilibrium of progression in the *pascalian universe* of knowledge, with a *centre* everywhere and the *circumference* nowhere.

Man’s life characterizes a certain type of individuals who are born, live a unique and irreversible experience within a segment of cosmic time specific to each other and end due to the natural phenomena death when „transition energy” is over (has finished)¹.

At the level of human individuals, the **life lived, work and love** are considered by doctor Alfred Adler² as the imperatives of transition through life, where in order to fulfil them there are dedicated parts of human energy available for the transition we cross from birth till death.

The equilibrium of human life, beyond individual existence necessary for the **constant value of human parameters**, as a „living cadre of homeostasis” of using the energy for life, is conditioned by the **exterior of the life lived** within the society.

Between the inside of the life lived individually and its exterior there are unavoidable interactions which derive from man’s existence as nature and society, as „living human whole entity” which determines his spiritual-natural energy (see fig.2).

Within the substance and meaning of these natural-human and socio-communitarian interdependencies, there is the core of the „living human whole entity” from which springs the energy necessary for fighting the **limitations of coexistence and succession of different forms of life, with uncertain expectations, shortcomings of age and other individuals’ injustice.**

The sense or reason of the human life

Sensul sau rostul vieții umane trăite individual în societate este de a-i păstra identitatea, împlinind-o în formele ei specifice, potrivit etapelor vârstei biologice și contextului social-comunitar existent.

lived individually within society is that of keeping its identity, within its specific forms, according to the stages of biological age and socio-communitarian environment.

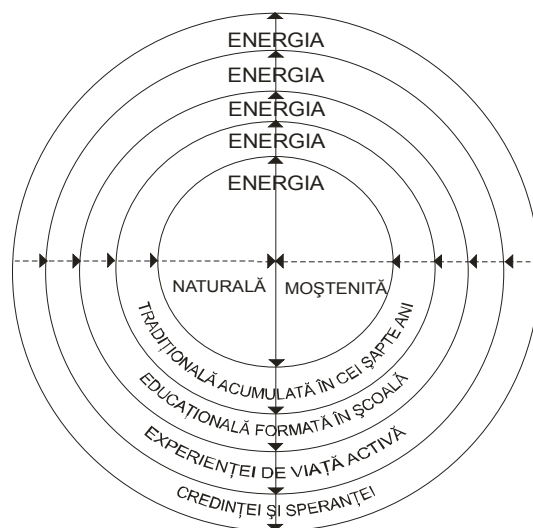

Figura 2. Structura energiei natural-spirituale a omului / Figure 2. Structure of man's natural-spiritual energy

Viața comunităților este definită de ansamblul proceselor economice, social-umane, spiritual-tradiționale și religioase ce conturează identitatea unui anumit spațiu geoinstituțional, unde oamenii își exercită imperatiile vieții trăite în cadrul **famiiliilor iubirii, muncii, credinței și educației**.

The life of communities is defined by the whole of the economic, socio-human; spiritual-traditional and individual processes which shape the identity of a certain geo-institutional space, where people exercise the imperatives of the life lived within **families, love, faith and education**.

Ca forme construite de oameni pentru a-și petrece timpul uman disponibil pentru tranziția prin viață, comunitățile rurale și urbane, naționale și internațional-continentale asigură cetățenilor „arondați” condiții de locuit, de muncă și recreere, de educație și îngrijire medicală, de securitate individuală și socială etc., absolut necesare împlinirii vieții trăite în societate.

As means conceived by people to spend the human life available for the transition through life, the rural and urban, national and international-continental communities ensure, to the inhabitants of the specific district, work and recreational conditions as well as educational and medical care centres, individual and social security, absolutely compulsory for fulfilling the life lived within the society.

Viața organizațiilor se referă la viața întreprinderilor în care oamenii își petrec o parte din timpul disponibil sub forma **timpului de muncă** pentru a-și obține veniturile necesare alegerilor pe care le impune viața trăită individual în societate.

The life of organizations refers to the life of institutions where people spend part of their time as **working time** in order to obtain the income necessary for the choices specific to the life lived individually within a society.

Prin intrările, transformările și ieșirile pe care le antrenează diferitele procese ce identifică viața unei organizații, se formează

Through its entries, transformations and exits characteristic to the different

familii ale muncii, în care oamenii, motivați de interese specifice, își pun propriul capital natural-spiritual în slujba întreprinzătorilor, a celor care și-au asumat curajul liberei inițiative, sau în slujba statului – în calitate de agent economic producător de utilități pentru necesitățile generale ale vieții indivizilor, comunităților, mediului și familiilor.

Nașterea unei organizații, dezvoltarea și maturizarea ei sunt procese ce echivalează cu participarea oamenilor la viața afacerilor omenești, fără de care viața trăită individual în societate nu ar putea avea împlinirea necesară.

Între nașterea și moartea (falimentul) unei organizații se află viața reală a acesteia, în cadrul căreia se împlinește unul din imperativele vieții trăite în societate și anume **imperativul muncii, bazat pe diviziunea acesteia**.

Viața instituțiilor înseamnă de fapt sistemul normelor și regulilor după care se desfășoară viața în familiile muncii, credinței și iubirii, în virtutea cărora indivizii și sociogrupurile mai mici sau mai mari, organizațiile și alte construcții spațiale ale minții omenești își pot manifesta libertățile de alegere, în respect pentru viața umană și neumană care coexistă în dimensiunile timpului și spațiului microcosmosului nostru comun.

Instituțiile sunt înființate de oameni, într-un cadru democratic aflat într-un permanent proces de schimbare și adaptare. Existența lor este condiționată de modul în care permit sau nu permit împlinirea imperativelor vieții trăite în societate. Normele și regulile pe care se sprijină desfășurarea libertăților de alegere în societate devin produsul cel mai de preț al copilăriei, maturității sau bătrâneții unui sistem sociouman, în calitate de joc deschis și neterminat care întotdeauna are un rest între individ și societate, între comunitate și mediu¹.

Pe lângă cadrul ce trebuie să garanteze libertățile de alegere, instituțiile sunt construite și pentru a permite oamenilor și comunităților să țină sub control riscurile evoluției democratice sau nedemocratice, externalitățile negative pe care le pot antrena mișcarea societății omenești, consecințele marilor

processes that identify the life of an organization, there are formed **families of work** where people, motivated by specific interests, put their own natural-spiritual capital in the hands of employers, of those who have undertaken free initiative or in the hands of the state – as an economic agent who produces utilities for the general needs of the individuals' lives, communities, environment and families.

The foundation of an organization, its development and maturation equal to people's participation to human businesses, without which life lived individually in society, would not be fulfilled.

In between the birth and death (bankruptcy) of an organization there is its real life within which one of the imperative of life is found: **imperative of work, based on its division**.

The life of institutions is in fact the norm and regulations system that are followed in labour families, faith and love. Individuals and small or larger groups of individuals, organisations and other spatial constructions of human life follow these norms and regulations. These groups coexist in the time and space dimensions of our common microcosm.

People lay the basis of these institutions in a democratic framework in a continuous process of change and adaptation. Their existence is conditioned by the way in which they allow or do not allow the fulfilment of the imperatives of life lived in the society. The norms and regulations that make the grounds for the freedom of choice in society become the most precious product of childhood, maturity or old age in a socio-human system, as an open and unfinished game which always has a leftover between the individual and the society, community and environment¹.

Besides the framework that has to guarantee the freedom of choice, the institutions are constructed also to allow people and communities to keep under control the risks of democratic or no

dezastre naturale sau provocate de oameni.

Viața familiilor, se referă la acea construcție natural-spirituală în care oamenii, bărbat și femeie se unesc prin instituția căsătoriei spre a-și împlini viața prin iubire și credință în nevoia reproducerii ei firești. **Familia umană**, în care se împlinește viața trăită prin imperativul iubirii, reprezintă spațiul microcosmosului nostru intim în care conferim timpului uman disponibil cea mai înălțătoare valoare întru coexistență și succesiune, armonizându-ne visurile, în baza unor valori ce ne definesc caracterul de ființe umane sociale ce trăim o experiență cosmică unică și ireversibilă.

În unitatea și interdependența lor dinamică aceste forme de viață naturală, umană și create de om formează „întregul viu comun”. Sănătatea întregului viu comun, ca valoare supremă a armoniei constă și se manifestă în și prin sănătatea mediului, sănătatea oamenilor, sănătatea familiilor, sănătatea organizațiilor, sănătatea comunităților umane și sănătatea instituțiilor.

2. Educația la temelia autoguvernării umane inteligente în societate

Caracteristica definitorie a vieții microcosmosului este constanta adecvată a parametrilor ce îi condiționează echilibrul înaintării², între limitele lor de variație manifestându-se terapia realității, ce însoțește viața umană și viața neumană, și terapia speranței, ce ne călăuzește coexistența și succesiunea ca generații în spațiul și timpul nostru comun.

Viața umană –în calitate de componentă a întregului viu comun– și-a creat pentru nevoile cunoașterii și înțelegerii lucrurilor ce însoțesc și condiționează evoluția, funcția socială a educației care produce pentru „interiorul” nostru, pentru creierul apt să asimileze și să se modeleze programe ale experienței și creației științifice, dobândite de-a lungul timpului uman ce pot fi folosite în strânsă legătură cu mani-

festarea celor trei imperative, viața trăită

democratic institutions, negative external issues developed by the movement of the human society, consequences of great natural disasters or man related.

The life of families refers to that natural-spiritual construction where people, man and woman, unite through the institution of marriage in order to fulfil their lives through love and faith in the need of reproduction as a matter of life natural course. The human family where life is lived under the sign of love represents the space of our inner microcosm space where we confer to the available human time the most elative value for coexistence and succession, harmonising our dreams based on values that define the character of social human beings as inhabitants with a unique and irreversible cosmic experience.

In their dynamic unit and interdependency, these forms of natural, human and man created life forms constitute the „whole common living entity”. The health of the whole common living entity as a supreme value of harmony consists of and manifests itself through and by the health of the environment, people’s heath, family health, organization health, human communities health and institutions health.

2. Education as the grounds of human intelligent self-governing in society

The main characteristic in the life of a microcosm is the adequate unchangeableness of parameters that condition the equilibrium of its advancement², between the limits of variation manifesting the therapy of reality that follows human and nonhuman life and the therapy of hope which follows our existence and generation succession in our common space and time.

Human life –as a component of the whole common living entity has created for the needs of knowledge and understanding of the things that accompany and condition evolution, the social function of education

în societate, munca și iubirea. „De aici rezultă – spunea medicul Albert Szent-Györgyi – că educația este una din cele mai importante activități ale omenirii. Ea deschide calea către minunate posibilități, dar, totodată, expune omenirea unor teribile pericole, întrucât, prin educație, orice sistem dictatorial poate transforma societatea potrivit intereselor sale și, dacă dorește, poate transforma oamenii cumsecade în ucigași sălbatici, așa cum am văzut că s-a întâmplat în repetate rânduri în cursul acestui secol”¹.

În același sens, John Kenneth Galbraith sublinia că „Factorul esențial al evoluției, fie a individului, fie a copiilor lui pe scara socială îl reprezintă educația. Ignoranța nu conduce decât la o muncă grea, incomodă, plictisitoare și, deseori, la a nu munci deloc. Ameliorarea vine odată cu educația și doar cu ea; fără educație nu există nimic și singurul recurs plauzibil este la crimă și la violență. Poate ar trebui ca de cea mai bună educație să beneficieze cei aflați cel mai jos pe scara socială, pentru că ei au cea mai mare nevoie de mijloacele care să le permită acea ascendență, acea evadare din ignoranță”²

În calitate de mijloc pe care societatea îl pune la dispoziția indivizilor pentru a-și manifesta cele trei imperative ale vieții, educația este cea care le va permite oamenilor să se autoguverneze inteligent, adică să răspundă la întrebarea: ce să facem cu noi înșine, pentru a ne căuta și găsi sensul³, pentru a ne împlini viața trăită în cât mai multe văzduhuri prin muncă și iubire⁴.

Totodată, educația formează aceea „autoritate” spirituală dinăuntru nostru ce lărgeste perspectiva asupra vieții trăite, deschizând individului noi orizonturi în manifestarea sa pentru artă, muzică, literatură, față de diversitatea și idiosincrasia lumii, dezvoltându-i cele mai frumoase satisfacții de a trăi viața în societate, de a atinge deplina ei împlinire.

Prin „autoritatea” spirituală dinăuntru ființei umane, educația, împreună cu tradițiile durabile moștenite și trăite, cu experiența de viață transmisă și însușită și cu natura valorilor

which is productive for our „inner life”, for the brain apt to assimilate and model on programmes of scientific experience and creation obtained along the human time which can be used in tight relation to the three imperatives: life lived in a society, labour and love. „From here results the fact that education is one of the most important activities of humankind – says Szent-Györgyi. It opens ways to wonderful opportunities but at the same time, it exposes people to terrible dangers as through education, any dictatorial system can transform the society according to its interests and, if it desires so, it can turn kind people into wild killers, as we have seen happen along this century”¹.

In the same idea, John Kenneth Galbraith highlights the fact that „The essential evolution factor, be it to the individuals’ evolution or to his children’s evolution on the social ladder is education. Ignorance leads only to hard, uncomfortable and boring work and sometimes it doesn’t lead to any kind of work. Amelioration comes only with education. Without education there is nothing and the only plausible option is to turn to crime and violence. Perhaps people who are at the lowest step of the social ladder should benefit by the best education because it’s them who need most the means to accede and escape from ignorance.”²

As a means that the society puts at individuals’ disposal in order to fulfil the three imperatives of life, education will allow people govern themselves in an intelligent manner, that is to answer the question: what shall we do with ourselves in order to search and find the sense³, to fulfil the life lived in many environments through labour and love⁴.

At the same time, education forms the spiritual „authority” within us which broadens the perspective over the life lived, opening new horizons to individuals towards art, music, literature, regarding the diversity and idiosyncrasy of the world, revealing the

umane pe care le exprimă credința, cultura și cultul muncii pentru calitatea lucrului bine făcut, se pun bazele producerii energiei ce întreține și susține terapia speranței, pe un fond al destinderii și liniștii sociale, asumându-și realitatea evadării din zonele ce pun în pericol însăși supraviețuirea, ca să nu mai vorbim de supremație.

Privită din perspectiva vieții trăite în societate, „educația face ca democrația să devină posibilă și, împreună cu dezvoltarea economică, să devină necesară, inevitabilă, chiar.”⁵

Benefică pentru individ și pentru societatea în care trăiește, muncește și iubește, educația adecvată, poate să garanteze democrației atributul de esențialitate. „Nu

există populație bine educată – afirmă John K. Galbraith – care să suporte un regim dictatorial sau, cel puțin nu în măsura în care acest fapt să producă revolte. Pe de altă

parte, guvernarea într-un mod dictatorial a celor săraci și analfabeți este mai mult decât evidentă.”⁶

Potrivit altor specialiști, filosofi eminenți, ideile democratice se află în dezacord cu datele psihologiei și ale experienței. „Unor filosofi eminenți – arată Gustave Le Bon, dintre care se remarcă în mod deosebit Herbert Spencer, nu le-a venit deloc greu să arate că educația nu îl face pe om nici moral și nici mai fericit, că nu îi modifică nici instinctele și nici zestrea ereditară, și că, prost direcționată, ea poate să fie mai degrabă distructivă decât utilă.”¹

Un asemenea punct de vedere se bazează pe teza că individul uman, de la naștere, este programat ereditar la o anumită evoluție, programarea educațională, dacă este concepută pe baza cunoașterii acestei predeterminări, poate să frâneze „porniri” de contrasens, sau poate să permită dezvoltarea de sens a înclinațiilor omenești spre împlinirea în performanță și speranță a potențialului uman disponibil.²

Faptul că educația este strâns legată de dezvoltarea economică, prin aceea că lărgeste perspectiva asupra libertăților și

most beautiful satisfactions of living and living within a society, to reach its entire fulfilment.

Within the spiritual „authority” within the human being, education together with long-lasting traditions inherited and experienced, with the transmitted and appropriate life experience and the nature of human values, expressed through faith, culture and labour cult for the quality of well done jobs, there are laid the bases of the energy that supports and entertains the therapy of hope based on social relaxation and tranquillity taking the responsibility of escaping areas that put in danger survival itself and supremacy.

From the life lived in society point of view, „education makes democracy possible and together with economic development, become necessary and even unavoidable.”⁵

Healthy for the individual and the society he lives in, works and loves, adequate education can guarantee for democracy the attribute of essential nature. „There is no well educated population – says John K. Galbraith – who can bear a dictatorial regime or at least not to an extent to produce revolt. On the other hand, dictatorial governing of the poor and illiterate is more than obvious.”⁶

According to other specialists and philosophers, the democratic ideas disagree with the data of psychology and experience. „Some eminent philosophers – says Gustave Le Bon- such as Herbert Spencer, had no difficulties in showing that education makes man neither moral nor happy, does not modify his instincts or hereditary inheritance and if ill directional, it can become rather destructive than useful.”¹

This point of view is based on the thesis that the human individual, since his birth, is inherently programmed to a certain evolution, educational programming, if it is conceived on the knowledge of this predetermination, it can stop „tendencies” of the wrong way or it can allow to develop the human tendencies to fulfil performance and

responsabilităților³ asumate în societate, ne permite să apreciem că funcția agregată a acesteia, prin umanismul și profesionalismul pe care îl aduce devine esențială în lupta cu limitarea resurselor, incertitudinile evoluției, cu externalitățile negative pe care le produce atitudinea și acțiunea pentru supraviețuire și supremație.

„Dezvoltarea – afirmă Amartya Sen – poate fi privită ca un proces de extindere a libertăților reale de care se bucură oamenii. Privind dezvoltarea din punctul de vedere al extinderii libertăților fundamentale, atenția este îndreptată către scopurile care dau importanță dezvoltării, și nu numai către o parte dintre mijloacele care inter alia, joacă un rol proeminent în cadrul procesului. Dezvoltarea necesită îndepărtarea surselor majore care duc la privațiuni de libertate: sărăcia în aceeași măsură cu tirania, numărul redus de oportunități economice, dar și privațiunea socială sistematică, neglijarea facilităților publice, precum și intoleranța sau supraimplicarea guvernelor represive.⁴”

Din perspectiva imperativelor vieții, educația adecvată trebuie să pregătească tinerii pentru viața trăită în societate, pentru munca ce trebuie depusă, în baza celor mai avantajoase forme de diviziune socială, pentru iubirea⁵ atât de necesară atingerii deplinei satisfacții de a trăi.

Din nefericire, tot educația, prin profesionalismul instaurat nu a reușit să frâneze punerea cuceririlor cunoașterii în slujba unei tranziții de contrasens pentru omenire. În

era manifestării rolului ei decisiv, responsabilitatea și moralitatea în legătură cu cauzele ducerii războaielor, cu sărăcia globală a unei jumătăți din populația planetei,

cu poluarea mediului înconjurător, ce pune în pericol supraviețuirea întregului viu comun, nu au avut nicio legătură cu progresele realizate de omenire în transferul cunoașterii și înțelegerii lucrurilor de către om și societatea în care se află.

Educația se află, așadar, la temelia profesionalismului adecvat pentru om și instituția manifestării libertăților, dar tot ea este

faith of the available human potential.²

The fact that education is tight related to economic development broadens the point of view the perspective over liberties and responsibilities³ assumed in society, allows us to appreciate that its function due to professionalism and humanism becomes essential in fighting resource limitation, incertitude of evolution with the negative edges that attitude and survival and supremacy attitude produce.

„Development – says Amartya Sen – can be regarded as a process of extending real freedoms that people enjoy. Regarding development from the point of view of extending fundamental freedoms, the focus is switched to the purpose of development and not only to a part of the means which, inter alia, play a prominent role in the process. The development needs to alienate major sources which lead to lack of freedom: poverty to the same extent with tyranny, reduced number of economic opportunities but also systemic social deprivation, neglect of public facilities, and intolerance and over involvement of repressive governments.⁴”

From the life imperatives point of view, adequate education has to prepare young people for the life lived in society, for the work⁵ that has to be undertaken on the grounds of the most advantageous forms of social division, for the love so necessary in obtaining the full satisfaction of living.

Fortunately, education, due to its professionalism has not succeeded to break putting knowledge to serve a wrong lane for human kind. In the era when it plays a decisive role, responsibility and morale in relation to the cause of wars, global poverty of half of the planet population, polluting the environment, leading to endangering the survival of the whole human living, have no connection to progress made by man in transferring knowledge and understanding of things by man and the society he lives in.

Education is thus the grounds of professionalism adequate for man and freedom manifestation and at the same time

și cea care nu a reușit să frâneze punerea cuceririlor cunoașterii științifice în slujba producerii de mijloace și acțiuni care distrug viața natural-umană și socială, în numele supremației monopolului politic al unei comunități 1.

3. Nevoia de respiritualizare a educației

Paradigma întregului viu comun pune problema respiritualizării educației pe sensul normal și de dorit prin dezvoltarea funcției de cunoaștere și înțelegere a lucrurilor concomitent cu formarea și consolidarea responsabilității individuale și instituționale pentru consecințele alegerilor pe care le facem.

Dacă ne gândim la ceea ce va trebui să fie secolul XXI pentru evoluția întregului viu comun și la ceea ce a lăsat moștenire secolul XX, apare necesar ca între aceste două distanțe convenționale ale evoluției noastre să existe o perioadă de tranziție în care rădăcinile contrasensului să fie anihilate, concomitent cu instituționalizarea noii viziuni bazată pe valorile durabilității de sens a transformărilor legate de om, mediu, comunitate, organizații, familii și instituții.

În această perioadă de tranziție, trebuie să se producă o mutație de conștiință² la nivel global care să pregătească zorii noii civilizații bazată pe valorile întregului viu comun, ce are în nucleul său pur sănătatea celor cinci componente interdependente ce îi definesc evoluția de sens.

Este nevoie de o economie sănătoasă într-un mediu natural sănătos, în care sănătatea oamenilor, a echilibrelor ecologice, a organizațiilor, comunităților și instituțiilor să aibă ca numitor comun responsabilitatea durabilă față de funcționalitatea întregului viu.

Tranziția spre o nouă civilizație, spre civilizația respectului pentru întregul viu este rezultatul unor cauze profunde ce țin de modificările de substanță care apar în mentalitățile popoarelor, ce operează la nivelul opiniilor, concepțiilor și credințelor oamenilor, la intervale de timp destul de mari.

Respiritualizarea este, așadar, un proces complex și profund de primenire a

has not succeeded to break the power of the scientific discoveries for producing the means and actions which destroy natural-human and social life, in the name of supremacy of political monopoly of a community¹.

3. Need to re-spiritualise education

The paradigm of the entire human living entity raises the problem of re-spiritualization of education in the normal and desired way by developing the function of knowledge and understanding of things at the same time with formation and consolidation of individual and constitutional responsibilities for the consequences of the choices we make.

If we think about what the XXI century has to be for the evolution of the entire common living and if we compare the legacy of the XX century, it is necessary that a period of transition exists between these two conventional distances in our evolution. In this period of transition the roots of the wrong lane to be annihilated at the same time with the institutionalisation of a new vision based on values of durability of sense in man, environment, community, organizations, family and institutions' transformations.

In this period of transition, there has to take place a consciousness mutation² worldwide which prepares the downs of a new civilization based on the values of the whole common living entity which has in its pure core the health of the five interdependent components which define his sense evolution.

It is needed a healthy economy in a healthy natural environment where people's health, ecologic equilibrium and organizations, communities and institutions' equilibrium have durable responsibility of the whole living functioning as a common denominator.

The transition to a new civilisation, towards the respect for the entire living entity is the result of deep causes which

civilizațiilor pe baza unor noi valori, ce se manifestă la intervale mari de timp, tocmai

datorită faptului că „fondul ereditar al unei rase este elementul ei cel mai stabil.³”

Perioada începutului de secol XXI pe care o numim perioada de respiritualizare, de primenire a vechii civilizații constituie unul din momentele critice în evoluția soci-

etății, în care „gândirea umanității este pe cale de a se transforma.⁴”

Acest proces complex și profund de primenire a civilizației secolului trecut are la

bază doi factori fundamentali, a căror acțiune conjugată în timpul și spațiul întregului nostru viu comun acționează prin intermediul credințelor și educației asupra nucleului dur al indivizilor, fondului ereditar al rasei din care fac parte.

Prin urmare, respiritualizarea prin credință și educație din perspectiva sănătății întregului viu este necesară și aproape posibilă în actuala perioadă de tranziție dintre cele două secole.

Necesitatea decurge din răul tot mai mare pe care vechea civilizație l-a produs asupra mediului natural și a unei jumătăți din omenire, dacă ne gândim la „îmbolnăvirea pământului” și la sărăcirea a cca. 3 miliarde de oameni, pierzându-se încrederea în valorile morale, politice și sociale, pe care s-a construit civilizația noastră.

Posibilitatea unor transformări globale, de fond, rezidă din îngemănarea noilor opinii, concepții și credințe cu noile condiții de existență și evoluție generate de cuceririle cunoașterii științifice, de transferul rapid și direct al acestora în folosul terapiei prin realitate și speranță.

Drumul de la necesitate la posibilitatea unor asemenea transformări la nivelul unei civilizații a trecut de-a lungul evoluției prin revoluții și războaie, care au distrus forțele morale ale vechii societăți, armătura civilizației respective, impunând, pentru o perioadă de timp, un nou mod de a valoriza împlinirea vieții trăite în societate, munca și iubirea.

Dacă civilizațiile de până acum au fost create și îndrumate de către o mică aristocrație intelectuală și niciodată de mase, acum când

belong to substance transformations which appear in peoples' mentalities and operate at the level of opinions, conceptions, and beliefs at extended time intervals.

Thus, re-spiritualization is a complex and profound process of civilization renewal on the grounds of new values which take place at extended time intervals especially due to the fact that „the hereditary background of a race is its most stable element³”

The period from the beginning of the XXI century, called respiritualization period, time of renewal of old civilizations is one of the critical moments in the evolution of society where „human thinking is about to transform.⁴”

This profound and complex process of renewal of the last century civilization is based on two fundamental factors, whose action inflected in the time and space of our whole common living entity acts within faith and education over the hard core of individuals, hereditary background of their race.

As a result, re-spiritualization through faith and education from the point of view of the whole living entity is necessary and almost possible in the present transition period between the two centuries.

The need derives from the growing evil that old civilization produced over the environment and half of the human kind if we think of „earth morbidity” and poverty of about 3 billion people, losing their faith in moral, political, social values that were the grounds for our civilisation.

The possibility of a global transformation, resides from the twinning of new opinions, conceptions and faiths and the new existing conditions and evolution generated by the scientific knowledge, its rapid and direct transfer in the therapy through reality and hope.

The way from necessity to possibility of such transfers for a civilisation has passed during its evolution through revolutions and wars which destroyed the morale of the old

schimbarea de sens devine atât de necesară pentru supraviețuirea întregului nostru viu, cunoașterea și, mai ales, înțelegerea spiritului maselor ce decurge din psihologia lor poate să ofere aristocrației intelectuale mijloacele pentru a folosi „masa psihologică”, ce formează un singur corp, în vederea reconstrucției valorilor pe care trebuie să fie zidită noua civilizație, bazată pe respectul pentru întregul nostru viu comun.

Cunoașterea și înțelegerea spiritului maselor, ce sălășluiește în mobilurile ascunse,

în inconștientul acestora, reprezintă cel mai important factor ce poate fi folosit pentru a obține suportul necesar unor transformări de sens, cum este tranziția la noua civilizație a sănătății întregului viu, atât de necesară supraviețuirii indivizilor și omenirii în ansamblul ei.

Lumea afacerilor omenești se află și ea într-o perioadă de tranziție spre viitor, în sensul că „Vechile căi, verificate și confirmate, pur și simplu nu mai duc nicăieri 1”.

Am trăit într-un secol în care tehnologiile care au îmbunătățit viața unei părți din populația lumii au antrenat și înrăutățirea vieții unei alte părți din populația lumii, în care a apărut fenomenul social al dezvoltării, concomitent cu fenomenul social al subdezvoltării, ambele producând cumplite efecte secundare: „zilnic”, afirmă Michael

Ray, dispar de pe suprafața planetei între trei și patru sute de specii, distrugerea pădurilor ecuatoriale înaintea într-un ritm de-a dreptul de neconceput, găurile din stratul de ozon se înmulțesc cu o viteză de două ori mai mare decât cele mai negre previziuni, mii de oameni mor de inaniție, în fiecare zi, iar rata demografică a scăpat de sub control, depășind capacitatea planetei de a o susține.2”

Afacerile secolului trecut, mănate strict de maximizarea profitului bănesc au distorsionat cele trei valori fundamentale de care vorbea medicul german Alfred Adler, și anume viața trăită individual în societate, munca bazată pe diviziune socială și iubirea, ca sentiment înălțător și generator de speranțe.

Sistemul nostru din secolul trecut, mănât

society, its grounds imposing, for a period of time, a new means of valorising the fulfilment of life in society, work and love.

If previous civilisations were created and guided by a small intellectual aristocracy and never by the masses, now when sense change is becoming so necessary for the survival of our whole living entity, knowledge and the spirit of the masses can offer aristocracy the means to use the „psychological mass” which is a soul body in view of reconstructing the values for the new civilisation, based on the respect for the whole new living entity.

The knowledge and understanding of the spirit of the masses which lies in hidden places, in their unconscious, represents the most important factor that can be used to obtain the necessary support for sense transformations, such as transition to new civilisation of the whole living entity health, so necessary for the individuals' and humankind survival.

The world of human businesses is in a period of future oriented transition meaning that: „Old ways, checked and confirmed is just not leading nowhere1”.

We have lived in a century where technologies that improved the life of a part of the world population have led to the aggravation of another part of the world population where there appeared the social phenomena of development, and the underdevelopment social phenomena, both producing devastating secondary effects: „daily, says Michael Ray, there disappear from the surface of the planet three or four hundred species, the rainforests are constantly decaying, the holes from the ozone layer are becoming more numerous and at a speed nine times higher than the worst predictions, thousands of people die of starvation everyday and the demographic rate has reached out of control, exceeding the planet's ability of supporting it.2”

The businesses of the past century, led strictly by the maximum of money profit, have altered the three fundamental values

de caracterul materialist al dezvoltării, a sfârșit prin a împărți oamenii, comunitățile, instituțiile și organizațiile în două culturi diametral opuse, una care produce prosperitate și sănătate și alta care sărăcește și înrăutățește viața trăită, munca și iubirea. Atât dezvoltarea care îmbogățește, cât și creșterea care sărăcește au produs cele mai cumplite efecte asupra mediului înconjurător, astăzi vorbindu-se despre faptul că „Pământul este bolnav.”¹

Tranziția omenirii către un nou viitor trece prin schimbări rapide, uneori înfricoșătoare care va deplasa viața trăită, munca și iubirea, afacerile și viețile personale într-un asemenea mod încât, pentru a le face față este nevoie de o respiritualizare, de o nouă viziune interioară a propriilor noastre acțiuni, de o nouă paradigmă.

În centrul acestei respiritualizări se află interacțiunea a trei procese fundamentale: să învățăm să ne dezvățăm de lucrurile și comportamentele de contrasens, să învățăm să reconstruim, după principiul câștig-câștig pentru om, mediu, comunitate și organizații printr-o respiritualizare instituțională, care are în nucleul său dur responsabilitatea prin creativitate, spiritul-comunitar și grija pentru sănătatea întregului viu și să învățăm să sperăm într-un viitor mai bun.

Perioada de tranziție spre viitorul noului secol poate fi parcursă de fiecare dintre noi, prin alegerile pe care le facem, cu durere sau cu entuziasm.

Alegerea entuziasmului în locul durerii pentru a parcurge această perioadă de schimbări dramatice, uneori înfricoșătoare, este condiționată de respiritualizarea ființei umane, ajunsă astăzi să trăiască în vremuri interesante, respiritualizare care

pune înțelegerea și responsabilitatea la temelia atitudinii proactive.

Perioada de tranziție pe care o parcurgem spre substanța noului secol este marcată de persistența și intensificarea problemelor politice, economice, sociale și ecologice la o scară tot mai mare pe axele spațiului și timpului lumii afacerilor

omenești, de declinul autorității autentice

that the German doctor Alfred Adler was mentioning that is the life lived individually in society; the work based on social division and love, as a lifting and hopes generator feeling.

Our system form the last century, lead by the materialist character of development, ended in dividing people, communities, institutions, and organisations into two totally different cultures. One of them produces prosperity and health and the other leads to poverty and worsens life, work and love. Both the development which enriches and the growth that leads to poverty have produced the most dramatic effects over the environment, and today experts speak about the fact that „The Earth is sick.”¹

Humankind transition towards a new future undergoes rapid change, sometimes scary, which will alter life, work and love, businesses and personal lives to such an extent that in order to face them we need re-spiritualization, a new inner vision of our own actions, a new paradigm.

At the centre of this spiritualization there is the interaction of three fundamental processes: learn to unlearn from the wrong lane things and behaviours, learn to reconstruct, according to the principle win-win for man, environment, community and organisations through institutional re-spiritualization which has in its hard core responsibility for creativity, community spirit and care for health of the whole living entity and to learn to hope for better future.

The transition period towards the future of the new century can be crossed by each of us through the choices we make with pain and enthusiasm.

Choosing enthusiasm over pain in order to cross this period of dramatic change, sometimes scary, is conditioned by the re-spiritualization of the human being which is living interesting times. Re-spiritualization makes understanding and responsibility as the grounds of proactive attitude.

The transition period we are crossing

în sferile sociale ale educației, religiei, protecției mediului și instituțiilor democratice, asigurării controlului riscurilor grave legate de extinderea sărăciei globale, a terorismului provocat de sistemul corupt, de dobândirea unei capacități nucleare reale din partea unor țări care poate să distrugă de câteva ori potențialul viu al întregului nostru comun, de schimbările care conțin forțe distructive majore, ce pun în pericol identitățile umane, comunitare, diversitățile de sens ale vieții în toată complexitatea și frumusețea ei inegalabile.

În fața acestor provocări, respiritualizarea umană și instituțională deschide calea spre o altă lume a afacerilor la nivel de oameni, comunitate, mediu și organizații care să atragă, să inspire și să convingă în numele raționalității și speranței de mai bine pentru sănătatea umană și pământeană de azi, de mâine și dintotdeauna.

Respiritualizarea prin educație a lumii afacerilor omenești, ca cea mai importantă forță care determină și condiționează supraviețuirea și împlinirea la scară individual-umană, societal-comunitar și spațial-naturală, înseamnă un proces profund, fundamental prin care să găsim răspunsuri pozitive și proactive la problemele pe care le ridică lupta pentru sănătatea viitorului întregului nostru viu comun pe care îl dorim mai bun în ariile pe care le conturează spațiul și timpul microcosmosului nostru. (vezi și caseta 1.)

towards the substance of the new century is marked by the constancy and intensity of political, economic, social and ecological issues at a larger extent on the axes of space and time of human business, decline of genuine authority, control of risk related to globalized poverty, terrorism induced by the corrupt system, procurement of real nuclear capacities from countries which can destroy several times the living potential of our whole common entity, changes that contain major destructive forces which endanger human, commentary identities, diversities in the meaning of life in its all incomparable complexity and beauty.

In front of these challenges, human and institutional re-spiritualization open the way to a different world of business at level of individuals, community, environment and organisations which attract, inspire and convince in the name of reason and hope for human and earth health of today, tomorrow, forever.

Respiritualization through education of human businesses, as the most important force that determines and conditions survival and fulfilment at individual-human level, societal-commentary level and spatial-natural level is a profound process, fundamental, through which we find positive and proactive answers to problems that are raised by the fight for the health of the future of our common area that the space and time of our microcosm shape. (See cassette 1)

DE UNDE APARE PROBLEMA RESPIRITUALIZĂRII EDUCAȚIEI?

- ✚ Din nevoia de a ajuta oamenii și comunitățile să se **autoguverneze inteligent**. (Albert, Szent-Györgyi, 1981)
- ✚ Din cerința de a forma mai întâi **oameni responsabili și apoi profesioniști-specialiști**. (C. Popescu în Gh. Roșca, (editor), 2006)
- ✚ Din speranța de a se produce o „**mutație de conștiință**” la nivel global. (Herman,

WHERE DOES THE ISSUE OF EDUCATION RESPIRITUALISATION DERIVE FROM?

- ✚ From the need to help people and communities **intelligently self govern**. (Albert, Szent-Györgyi, 1981)
- ✚ From the requirements to form first **responsible people and later professionals-specialists**. (C. Popescu in Gh. Roșca, (editor), 2006)
- ✚ From the hope to produce a

Bryant, Maynard Jr. și Susan, E. Mehrrens, 1997)

✚ Din trecerea de la singura viziune despre viață, **viața umană** la **viața întregului viu comun**. (vezi coordonatori, I. Gh. Roșca, V. Petrescu, B. Cotigaru, C. Popescu, 2006)

✚ Din exigența de a nu mai considera viața mediului (natural) ca pe o **afacere în lichidare**. (Hubert, Reeves, 2005)

✚ Din motivul de a nu mai tolera **sărăcia umană nesănătoasă** a miliardelor de oameni de pe planeta Pământ!

✚ Din imperativul de a nu mai orienta folosirea resurselor limitate, inclusiv a cunoașterii științifice, pentru **producerea și folosirea armelor atomice** care pot distruge viața întregului viu de câteva ori!

✚ Din nevoia de a concepe și instituționaliza **dezvoltarea ca pe un proces de extindere a libertăților reale**. (Amartya, Sen, 2004).

✚ Din nevoia de a stopa „**creșterea care sărăcește**” și „**dezvoltarea care poluează**”. (C. Popescu, 2003)

✚ Din nevoia de a **controla rata demografică** la scara globală.

✚ Din imperativul de a folosi prioritar resursele și cercetarea științifică **pentru educație și lupta împotriva bolilor considerate astăzi cumplite**. (Hans, Selye, 1984)

✚ Din nevoia de a **respiritualiza instituțiile**, începând de la nivelul internațional-mondial spre cel național, regional și local. (Herman, Bryant Maynard Jr. și Susan, E. Mehrrens, 1996)

✚ Din necesitatea de a trece de la “**cinstea pasivă**” la “**sinceritate activă**” în manifestarea comportamentelor umane individuale.

Caseta 1

„**consciousness change**” at global level. (Herman, Bryant, Maynard Jr. and Susan, E. Mehrrens, 1997)

✚ By passing from the only vision over life, **human life and the life of the common whole living entity**. (see coordinators, I. Gh. Roșca, V. Petrescu, B. Cotigaru, C. Popescu, 2006)

✚ From the exigencies of not considering the (natural) environment life as a **dissolution business**. (Hubert, Reeves, 2005)

✚ From the reason of not tolerating **unhealthy human poverty** of billions of people form planet Earth!

✚ From the imperative of not using the limited resources, including scientific knowledge in order to produce and use **atomic weapons which can destroy the life of the whole living entity a few times!**

✚ From the need to conceive and institutionalise **development as an extending of real freedoms process**. (Amartya, Sen, 2004).

✚ From the need to stop the „**growth which induces poverty**” and the „**development that pollutes**”. (C. Popescu, 2003)

✚ From the need to control demographic rate at global scale.

✚ From the imperative of using with priority the resources and scientific research **for education and fight against terrible diseases**. (Hans, Selye, 1984)

✚ From the need to **respiritualise institutions**, starting form international-global level towards national, regional and local level. (Herman, Bryant Maynard Jr. And Susan, E. Mehrrens, 1996)

✚ From the need to pass from „**passive honesty**” to „**active honesty**” in the development of individual human behaviours.

Cassette 1

4. Pentru respiritualizarea misiunii organizației educaționale

Introducerea conștiinței în procesul de respiritualizare a educației ridică problema misiunii organizației universitare.

Problema misiunii organizației universitare este ea însăși o problemă de respiritualizare. Această problemă trebuie să o privim din perspectiva familiei muncii, considerând organizația universitară ca pe un cadru social unde oamenii muncesc.

Indivizii umani, obligați să trăiască în societate, își creează acele structuri instituționale prin care urmăresc să-și împlinească imperati­vele vieții. Aceste structuri comportamentale sunt **familii umane**, legate de imperati­vele vieții trăite, muncii, iubirii și educației, care funcționează ca organizații mai mici sau mai mari, având caracter **comunitar** (bazate pe **credința** și **speranța** apartenenței la un popor, o țară sau localitate), de natura **muncii** (sub formă de **întreprinderi**, bazate pe diviziune socială) și create pe **spiritul iubirii** (sub forma **familiilor**, în care se manifestă dragostea, respectul, prețuirea și admirația, ca sentimente înălțătoare și generatoare de împliniri și armonie sufletească – (vezi și figura 3).

4. For re-spiritualization of the mission of education institution

Introduction of consciousness in the re-spiritualization process of education raises the problem of the mission of university.

The issue of the university mission is itself a re-spiritualization problem. It has to be seen from the point of view of labour family considering the university organisation as a social framework where people work.

Human individuals, forced to live in society, create those institutional structures through which they fulfil the imperatives of their lives. These behaviour structures are **human families**, related to the imperatives of life, work, love, education, which act as smaller or larger organisations with a communitarian character (based on faith and hope of belonging to a people, county, city) nature of work (under the shape of families, where there are feelings such as love, respect, admiration as feelings that fulfil and generate soul harmony – (see fig. 3).

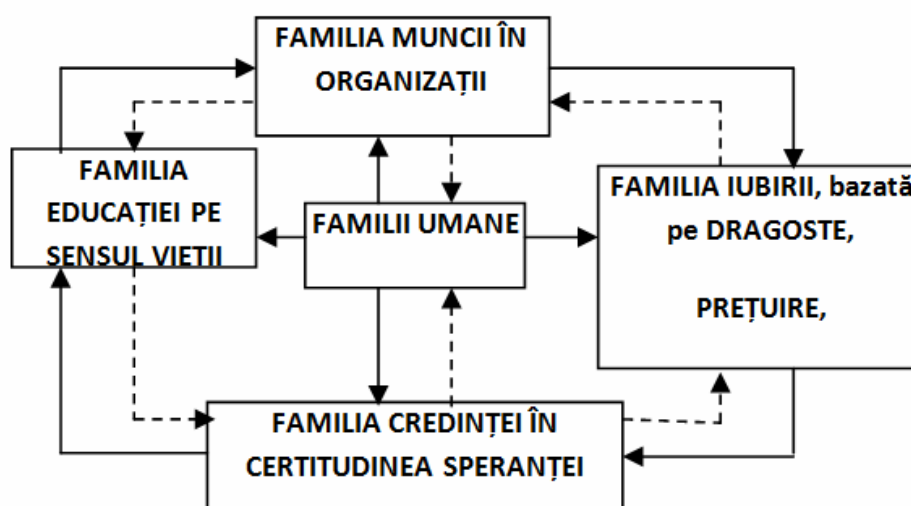

Figura 3. Familii umane în societate / Figure 3. Human families in society

Organizația universitară este o **familie a muncii**, o organizație educațională în cadrul căreia oamenii desfășoară una dintre cele mai importante activități ale omului, și anume educația. În astfel de organizații se învață autogovernarea umană inteligentă în societate. Aceste organizații educaționale sunt răspunsuri instituționale ale societății la nevoile firești de cunoaștere și însușire a cuceririlor științei umane și experienței de viață de către generațiile care coexistă și se succed.

Organizația educațională face parte dintr-un sistem educațional a cărui forță de pătrundere în programarea creierului uman se află în sistemul de valori pe care se bazează, în cea mai mare parte, actele și faptele noastre: „Unul dintre cei mai importanți factori – afirma Albert Szent-Györgyi – care decid faptele omului este sistemul său de valori, dintre care cele mai multe îi sunt instalate la o vârstă fragedă.”¹

Aceste valori se învață și se trăiesc numai prin cunoașterea și înțelegerea istoriei reale care nu este altceva decât „... povestea evoluției lente a omului, povestea felului în care s-a ridicat, de la nivelul animalelor, al căror semen era, la poziția sa superioară de astăzi, de pe care el poate aprecia frumusețea și cunoștințele și poate chibzui la situația la care a ajuns și la ceea ce este.”²

Aflată între două forțe, una care a favorizat și alta care a frânat, evoluția de sens a fost decisă de acele comportamente umane care au căutat și descoperit noi cunoștințe și frumuseți, adevăratele valori morale, etice, estetice și spirituale prin care acestea au fost folosite pentru binele și împlinirea omului.

Subliniind rolul decisiv pe care l-a jucat știința, cunoașterea umană în general, același laureat Nobel în medicină, Albert Szent-Györgyi, sublinia: „de fapt, tot ceea ce avem, inclusiv viața însăși, o datorăm științei și cercetării. Dacă ar fi să ni se ia tot ceea ce ne-a dat cercetarea, civilizația s-ar prăbuși, iar noi am rămâne goi, căutând din nou în caverne.”³

Sistemele educaționale vii, care trăiesc prin diferitele organizații ce pregătesc

The university organization is a **family of labour**, an educational organization where people develop one of the most important activities regarding humanity, namely education. Within organizations of this type, people are taught about intelligent and human self governance in society. These educational organizations are institutional answers to the natural needs of knowledge and acquisition of human science conquests and life experience by the generations that co-existed each other.

The educational organization is part of an educational system the entry force into brain programming of which is the value system that is based mostly on our acts and deeds. Albert Szent-Györgyi says that one of the most important factors - deciding human conduct is its system of values, of which most of them are installed at an early age.¹

These values are taught and experienced only by knowing and understanding the real history is nothing but ... the story of man's slow evolution starting with the story that makes him different from animals with whom he used to have lots of things in common, to what he has become today- a superior human living who can appreciate knowledge and beauty while reflecting of his past and present.²

Facing up two forces, one that favored and another that blocked, the evolution of human behavior was determined by those who sought and discovered new knowledge and beauty, the true moral values- the ethical, the aesthetic and the spiritual ones that were used for human welfare and fulfillment.

Highlighting the fundamental role science and human knowledge generally have played, the same Nobel laureate in Medicine, Albert Szent-Györgyi, that all we have, our life inclusively, is the result of science and research. If it were not for research the whole would break down and

tinerii pentru viața care urmează să fie trăită în societate, pentru muncă și pentru iubire – ca imperative de sens ale tranziției prin această experiență spirituală, unică și ireversibilă care este viața umană, reușesc să formeze comportamentele necesare numai dacă instituțiile pe baza cărora funcționează au la bază valori morale, etice și estetice care, odată însușite și trăite individual în societate, fac viața mai bună, mai frumoasă. Și acest lucru deoarece „viața omului nu are valoare în sine” – spunea același savant. „Are atâta valoare cât îi putem conferi, trăind fericiți și decenti, dezvoltând tot ce este bun și frumos în noi și în jurul nostru. Așadar, oamenii nu pot avea alt scop mai înalt decât să înobileze viața, să creeze o lume fără foamete, teamă și boli, o lume pașnică în care să domnească decența, echitatea, bunăvoința, armonia și cinstea și condusă cu înțelepciune și pricepere.”¹

Fiind create de oameni, organizațiile universitare, ca de altfel întregul sistem educațional, nu trebuie să aibă un alt scop decât acela de a ajuta ființa umană să-și înobileze viața trăită în societate, să-și mărească forța sa productivă, creând utilități pentru necesitățile ei de mai bine, să-și dezvolte acele comportamente care se află la baza iubirii – ca cel mai înălțător sentiment uman.

Să începem să punctăm elementele care se pot încadra în ceea ce înțelegem noi prin misiunea organizației universitare.

În calitate de primă componentă a misiunii unei organizații universitare, scopul reprezintă motivul pentru care s-a născut, există și trăiește această creație umană.

Fiind adoptate de comunități pentru a educa și forma oamenii în spiritul apropierii, cunoașterii și înțelegerii tainelor infinite și profunde ale trecutului și prezentului lumii în care trăim și ale viitorului în care ne integrăm, organizațiile universitare își pot defini și împlini misiunea prin motivația conținută expres și semnificativ în scopul acestora.

Aflat pe verticala timpului evoluției noastre, scopul organizației universitare este conținut organic în scopul sistemului

people would be again humans in caverns. 3

The living educational systems that are part of different organization preparing young generations for life in society, labour and love – as meaning imperatives of transition through this spiritual, unique and irreversible experience that is human life, manage to shape the necessary patterns of behaviour only if the institutions that coordinate them are based on moral, ethical and esthetical values that might make our life better and more beautiful once they are correctly acquired.

And this thing happens because „human’s life lacks of value – as A. S. Györgyi states. He adds that the value of our life depends of our art of living beautifully and decently by developing all that is nice and good inside and around us. Thus, people can have but a primary objective which is to give a noble meaning to their existence and create a world without hunger, threat, and disease, a peaceful world where decency, equity, kindness, harmony and honour reign under skillfully leading principle of wisdom. 1

Being created by people, the university organizations, as an entire education system, must have but a purpose which is to help human beings give a noble meaning to their life, to increase its productive force by creating facilities for its needs and not in the last, to develop those behaviors that underlie love - as the highest human feeling. Let's start by pointing to items which fall into what we mean by academic mission of the organization. As a main component of an university organization, the objective stands for the reason for which it was conceived and continued.

Being adopted by communities to educate and train people in the spirit of socialization, knowledge and understanding of the infinite and profound mysteries of the past and the present of our world as well as future in which we integrate, the university organizations can define and fulfill their academic mission through the

educațional din care face parte și care, în esență, nu poate să se despartă, ca sens. Ca treaptă superioară pe care se află, organizația universitară își definește misiunea printr-un scop ce motivează calitativ educația spe-

cializată, din perspectiva împlinirii celor trei imperative umane: viața trăită în societate, munca și iubirea.

În acest spirit, apreciem că scopul unei organizații universitare astăzi este de a-i ajuta pe tineri să învețe cum să învețe, să le trezească setea de cunoaștere, să-i învețe să trăiască emoția creației și să se bucure de calitatea lucrului bine făcut, să-i învețe să iubească ceea ce fac și să descopere ceea ce le-ar plăcea să facă.

Subordonând aceste componente ale scopului unei organizații universitare imperativelor vieții de care am amintit, este esențial (în sens de vital) să-i ajutăm pe tineri să trăiască lucrurile pe care le învață, să le descopere cu propriile lor forțe interioare.

Fără să subapreciem rolul memorării cunoștințelor, trebuie să afirmăm că intelectul nu este o groapă fără fund din care, dacă pui ceva, trebuie să și elimini altceva. De aceea, scopul organizației universitare este de a hrăni spiritul, sufletul și mintea

oamenilor cu lucruri utile, care să le împlinească viața trăită în societate, să le sporească rodnicia muncii lor și să le dezvolte sentimentele de admirație, prețuire și respect pentru ceea ce este frumos și generator de speranță.

„Un astfel de învățământ viu – afirma același savant umanist, Albert Szent-Györgyi -, care satisface atât psihicul cât și intelectul, îl ajută pe om să înfrunte una dintre cele mai dificile probleme ale sale: ce să facă cu el însuși.”²

Aceasta înseamnă că scopul unei organizații universitare, și nu numai, este de a-i ajuta pe tineri să se autoguverneze inteligent, să-și asume cu responsabilitate și curaj instituțiile libertății umane în societate, punând cele trei puteri omenești – mintea, inima și sufletul – în sprijinul împlinirii imperativelor de comuniune socială și solidaritate umană.

motivation of its significant purpose.

Located on the vertical axis of the development of our time, the goal of the university is reflected organically in the education system to which it belongs and from which, in essence, it can not be separated in terms of meaning. Considering the an upper stage where it is, the academic organization defines its mission by a purpose that motivates qualitatively specialized education, in terms of human fulfillment of three imperatives: life lived in society, work and love.

In that spirit, we consider that the purpose of a university organizations today is to help young people learn how to learn, to awaken the thirst for knowledge, to teach them to live the thrill of creation and to enjoy the true quality of work as well as to teach them to love what they do and discover what they'd like to do. Subordinating these components of a university organization's purpose to the life imperatives mentioned above, it is essential (in the sense of vital) to help young people to put into practice what they learn and to discover their own inner forces.

Without undervaluing the role of memorizing knowledge, we must say that intellect is not a bottomless pit where, if you put something, you must remove something else. Therefore, the goal of the university is to nurture people's spirit, soul and minds with useful things that fulfill their life lived in society, to increase fruitfulness of their work and to develop feelings of admiration, appreciation and respect for what is nice and generates hope.

Albert Szent-Györgyi considers that such a lively educational system satisfying both human's psych and mind help people facing up one of their most difficult problems: what people should do with their own life.”²

This means that an university organization and n and others, is to help young people to govern intelligently, to assume with responsibility and courage the

Am putea să concluzionăm reflecțiile noastre. În esență, am putea să afirmăm că învățământul de toate gradele și, deci, și cel produs de organizațiile universitare trebuie să aibă ca **unic scop formarea responsabilității umane necesare lărgirii continue a orizontului cunoașterii și înțelegerii lucrurilor care să permită oamenilor să trăiască solid prin propriile lor forțe, să se autoguverneze inteligent în respect pentru frumusețea tuturor formelor de viață pe care le exprimă întregul nostru viu comun** (vezi și caseta 2). Cred că misiunea este un fel de „jurământ” al organizației educaționale din perspectiva funcțiilor ei: să-i învățăm pe oameni să se autoguverneze și să-și caute fericirea atât de necesară împlinirii vieții trăite în societate, muncii și iubirii. Scopul organizației educaționale decurge din misiunea acesteia, adaptat la diferitele niveluri de existență și funcționalitate a învățământului. Prin scop misiunea prinde viață de sens, concretizată în marea diversitate a activităților umane în societate. De la scop, drumul misiunii este presărat cu obiective concrete, ca timp și spațiu, din a căror coerență rezultă **sănătatea organizației educaționale**, homeostazia biologiei educaționale în consecință.

Să reflectăm puțin la răspunsul pe care trebuie să-l dea respiritualizarea educației pentru secolul în care am intrat.

Prin realizarea acestui scop al învățământului în general, al oricărei organizații universitare, în special, vom putea să înlăturăm adevărata amenințare pentru lumea în

care trăim: **folosirea răspunsurilor date de cunoașterea științifică și în direcții care distrug viața umană și neumană, spre satisfacerea unor nebunii de supremație și opresiune.**

human freedom institutions, using the three human powers - mind, heart and soul - to support fulfillment of the imperatives of social communities and human solidarity.

To conclude our reflections, we could say that education at all levels and thus the product of organizations and universities should have as sole purpose of training the necessary human responsibility to continuously broaden the horizon of knowledge and understanding of things that allow people to live by their own strong forces and to govern themselves with respect for all kinds of beauty forms that all livings may express (see box 2). I think the mission is a sort of "oath" of the educational organization in terms of its functions: to teach people to govern and to seek happiness as necessary fulfillment of a life lived in society, work and love. The purpose of the organization stems from its mission of education, adjusted to different levels of existence and function of education. The purpose of the mission comes to life purpose, embodied in the great diversity of human activities in society. From the purpose, the mission direction meets all kind of concrete objectives, such as time and space the coherence of which generates the health of the educational organization, the homeostasis of the educational biology, as a consequence.

Let's reflect a little on the answer that education respiritualization should give to the century we have just entered.

By achieving this purpose of education in general, and of any university organizations, in particular, we can remove the real threat to our world: **using answers regarding the scientific knowledge and the ways that destroy human and nonhuman life, to satisfy certain forms of madness and oppression.**

<p>Misiunea unei organizații de învățământ poate fi redată prin cuvintele:</p> <p><i>„În esență, învățământul nostru trebuie să aibă un singur scop: formarea de oameni care, cu ochii ațintiți spre orizontul în continuă lărgire, să stea solid pe propriile picioare. Această sarcină face din școala de toate nivelurile cea mai importantă instituție publică, iar din profesor, cel mai important personaj al vieții publice. Așa cum predăm azi, așa va fi ziua de mâine”</i> (Albert Szent – Györgyi, laureat Nobel în medicină, 1937)</p> <p style="text-align: right;">CASETA 2</p>	<p>The mission of an educational organization may sound as follows:</p> <p><i>„In essence, our educational system must have only one objective: training people who do not lose from their sight the horizon continuously extending itself and who firmly stand up in front of their future. This task renders school whatever level it may be situated, the most important public institution, and teacher, the most important character of public life. Tomorrow is the result of our way of teaching today.”</i> (Albert Szent – Györgyi, Nobel Laureate in Medicine 1937)</p> <p style="text-align: right;">BOX 2</p>
--	--

Formându-i pe oameni pentru a căuta și descoperi taine din lumea întregului nostru viu comun, învățământul are responsabilitatea de a integra în scopul său și **semnificația acestor cuceriri** pentru viața umană și neumană, care sunt ca surâsul și buzele, nu pot trăi decât împreună; la fel și celelalte forme de viață, nu pot să coexiste și să se succedă decât în armonie de sens.

Sintetizând, spreciem că amenințările din lumea noastră nu provin din faptul că nu se pot găsi răspunsuri la întrebările noastre, ci din faptul că „folosim răspunsurile în

scopuri distructive, spunea Albert Syent-Györgyi uneltele pot fi folosite atât pentru construcție, cât și pentru distrugere, pentru a ridica nivelul vieții sau pentru a nimici. Cu cât mai puternică este unealta, cu atât poate ridica mai mult nivelul vieții, dar cu atât mai mult poate ucide și distruge. Militarii au transformat realizările științei menite să îmbogățească viața în instrumente de distrugere a ei. Noi, biologii, am ajuns la o admirabilă cunoaștere a felului cum lucrează nervii noștri; militarii au folosit cunoștințele pentru a produce substanțe toxice neuroparalitice. Am ajuns la o admirabilă cunoaștere a naturii bolilor, în special a bolilor infecțioase; militarii au folosit aceste cunoștințe pentru a perfecționa instrumentele războiului bacteriologic.

Training people to search and discover secrets of our entire living world, education is responsible for integrating into its purpose the significance of these conquests for human and nonhuman life, which are just as smile and lips- they can simply cannot live separately. As other forms of life, they can coexist but in harmony.

Concluding, we consider that the threats of our world are no generated by the impossibility of finding answers to our questions, but by the fact that we use them for destructive objectives, as Albert Syent-Györgyi stated in his work: people make use of tools both for constructing and deconstructing, to improve the standard of living, but also to diminish it. The stronger the tool is, the upper the standard of living may reach or may be diminished. Soldiers have turned the achievements of science into instruments of destroying it. We, as biologists, have acquired an admirable knowledge of the way in which our fury works; soldiers made use of knowledge to produce neuropralitic toxic substances. People have acquired an admirable knowledge of the causes of disease, especially the infectious ones whereas soldiers made use of them to improve the instruments of the bacteriological war.

People reached an admirable knowledge

Am ajuns la o admirabilă cunoaștere a vieții plantelor; în baza acestor cunoștințe, militarii au creat defoliantele. Am descătușat energiile ascunse ale atomului pentru a ridica nivelul vieții și a desființa munca anevoioasă; în baza acestor cunoștințe, militarii au făcut bombe atomice și cu hidrogen, putând nimici complet omenirea".¹

Față de o asemenea situație contradictorie și gravă a lumii în care trăim, **respiritualizarea scopului învățământului** și, implicit, **al organizațiilor universitare din perspectiva integrării în exigențele lui a responsabilității pentru sănătatea întregului viu comun, pentru îmbunătățirea vieții umane prin folosirea cunoașterii științifice și a experienței acumulate constituie**, și în opinia noastră, **bazele unui „tratament de regândire” la scara minții globale.**

Pe drumul pentru atingerea acestui scop pe care îl anticipează noua misiune a organizației universitare, sunt necesare **credințe profunde**, în legătură cu ceea ce este bine să facem și ceea ce nu este bine, cu ceea ce ne îndrumă alegerile și ne direcționează acțiunile noastre. Acestea se află la baza valorilor ce jalonează drumul educației pe sensul normal și de dorit al vieții în societate.

5. Spiritul organizației universitare

În continuare, după ce am încercat să definim misiunea organizației universitare, cred că este bine să urmărim firul logic al construcției procesului de respiritualizare, cu fundamentarea **valorilor organizației.**

Pe o misiune clară putem să construim sistemul de valori în care să creadă, să acționeze, să trăiască și să spere cei antrenați în acest proces.

Valorile organizației universitare (V.O.U.) constituie **capitalul de încredere** pe care se bazează apariția, existența și funcționarea de sens a acesteia.

În calitate de valori umane, cu caracter necorporal, capitalul de încredere al unei organizații universitare creează premisele manifestării comportamentelor umane și

of plant life on the basis of which, soldiers created defoliants. People unchained the hidden energies of the atom to improve life and work, on the basis of which, soldiers have made atomic bombs and hydrogen, which could completely destroy humanity.¹

Unlike such a contradictory and serious situation of the world in which we live, the respiritualisation of the educational purpose and implicitly, of the university organization from the perspective of reflecting in its requirements the responsibilities regarding the health of all livings to improve human life by using scientific knowledge and experience, and in our opinion, the basis of a “treaty of mapping “at the global mind scale.

To achieve this objective reflected in the new mission of the university organization, there are necessary profound beliefs regarding what people should do and should not do in terms of our choices and actions. These are the ground on which values give meaning to the educational mission in the context of a better life.

5. The Spirit of the University Organization

After trying to define the mission of our university mission, I think it is better to follow the logics of the construction process of respiritualization founding the values of organization.

Having a clear mission, we are able to build up a system of values in which those who are trained in this process should be motivated to believe and according to which they should act, live and hope.

The values of the university organization (V.O.U.) stand for the capital of belief on which its appearance, existence and functionality are based.

As human values with intangible character, the capital of belief of an university organization generates the premises of the manifestation of human and institutional behaviours corresponding to the objective of the mission.

These values expressed by the capital of

instituțional corespunzător scopului ce decurge din misiunea acesteia.

Aceste valori pe care le exprimă capitalul de încredere al unei organizații universitare sunt lucrurile spirituale **prețuite** de oamenii care s-au înrolat pentru realizarea misiunii acesteia. Prin substanța sa, valoarea este o calitate intrinsecă a unui

lucru care face ca acesta să fie dorit, susținut și prețuit în numele și din perspectiva scopului de sens pe care îl are organizația universitară.

În miezul acestor valori se află credințele și idealurile care ne însuflețesc visurile, ne alimentează energia de tranziție și ne oferă suportul curajului de a risca în lumea dominată de incertitudinile evoluției și de restricțiile alegerilor pe care le facem.

Când judecăm valorile care determină scopul unei organizații universitare, asocierea lor cu credințele noastre trebuie să o înțelegem în legătură cu **profundimea credințelor**, cu acele spații în care noi, oamenii, ne simțim ca acasă, suntem noi când știm că am respectat valorile în care credem și sperăm.

În acest context, am putea folosi următoarea interpretare dată valorilor care ghidează comportamentele pe drumul către atingerea scopului: „valorile sunt credințe- le profunde că anumite calități sunt dezirabile. Ele definesc ceea ce este bine sau fundamental pentru fiecare dintre noi. Ele ne îndrumă alegerile și acțiunile.”¹

Pentru ca aceste credințe profunde să ne lumineze înaintarea, este necesar ca ele să fie clar formulate, bine integrate în determinarea scopului, în filozofia misiunii cu care se contopesc, definind identitatea organizației.

În timp ce misiunea organizației universitare, exprimată prin scopul acesteia, trebuie să răspundă la întrebarea de ce a apărut organizația, valorile pe care este clădită răspund la întrebarea cum se poate realiza durabil un asemenea scop.

Valorile, în sensul lor fundamental, oferă credința că, acționând în spiritul lor, misiunea organizației universitare este mereu în actualitate, mereu vie pe sensul normal și de dorit al evoluției.

belief of an university organization are spiritual things appreciated only these people who agreed with themselves on accomplishing this mission. By its substance, the value is an internal quality of a thing that make it desirable, supported and valued under the principles governing at the level of the university organization.

At the core of these beliefs and ideals nourishing our dreams, charging us with the energy necessary to transition and supporting the courage of risking in a world dominated by the uncertainties of evolution and the restrictions of the choices we make

When judging the values that determine the purpose of an university organization, it is necessary to understand that their association with our beliefs is connected to the profoundness of beliefs, to those spaces where people feel comfortable as at home- we discover ourselves when we realize that we lead our lives in accordance with the values in which believe.

In this context, we could use the following interpretation of the values that guide our behaviour toward the accomplishment of objective- values are the profound beliefs that certain qualities are desirable. They define what is good or fundamental for each of us, directing our choices and actions. ¹

So, if these beliefs are meant to make easy our evolution, it is necessary for them to be clearly formulated and reflected in the objective, the philosophy of the mission with which they interfere when defining the identity of the organization.

During this phase, the mission of the organization reflected in its purpose should answer the question why the organization appeared and the values on which it is built up show how this purpose may become durable and achievable.

The values, through their deep meaning, offer the belief that acting in their spirit, the mission of the university organization always meets the challenges of the present and of the normal evolution of our society.

Formularea lor cât mai clară are rolul de a le face să fie „văzute” cât mai ușor cu putință, să fie integrate în structura comportamentelor celor care le trăiesc, în activitatea de a realiza scopul organizației universitare.

Dacă acceptăm teza că și oamenii, și organizațiile au valori, atunci apare limpede că formularea lor cât mai clară și simplă - ca substanță - are menirea de a ghida comportamentul de zi cu zi, dar și pe termen lung și foarte lung, al celor care vin să

primească educație și cunoaștere, dar și al celor care oferă această formă de investiție în capitalul natural-spiritual al ființei umane.

Nu este suficient doar să formulăm clar și simplu – ca substanță – valorile unei organizații universitare. Este tot așa de important ca aceste valori să fie asimilate și înțelese în ceea ce au ele fundamental, în relația lor directă cu scopul organizației, desprins din misiunea acesteia.

Să ne oprim, în cele ce urmează, la caracterizarea drumului de la cunoașterea la înțelegerea acestor valori.

Drumul de la cunoașterea la înțelegerea valorilor organizației universitare trece prin asimilarea lor organică de către cei care transmit și cei care primesc educația universitară necesară. Asimilarea organică a valorilor trebuie să reprezinte biologia trăirii umane și instituționale în spiritul lor.

Odată cu asimilarea acestora, este la fel de importantă prețuirea lor de către cei care acționează sub imperativul jurământului pe care îl presupune îndeplinirea întocmai a misiunii organizației universitare de a forma și educa oameni care să folosească capitalul natural-spiritual de care dispun pentru autogovernarea umană inteligentă, în

respect pentru sănătatea organizației universitare și, prin ea, pentru asigurarea și promovarea sănătății întregului nostru viu comun.

Din prețuirea acestor valori asimilate de cei aflați sub cupola jurământului universitar rezultă puterea pe care ele o sădesc în sentimentele oamenilor, din care emană

Their formula, as clear as possible, makes them be perceived as easily as possible and integrated in the pattern of behaviour of those who live in accordance with them and in the activity of accomplishing the objective of the university organization.

If we accept the hypothesis that people, just like organizations, have their own values, then, it is clear that their formula as meaningful as possible is meant to guide the daily behaviour, as well as on short and long – term, the behaviour of those who expect to be educated and acquire knowledge or those who offer this form of investment in the natural and spiritual capital of humans.

It is not enough to formulate clearly and simply as substance- the values of a university organization. It is equally important that these values be assimilated and understood in terms of their direct relation with the purpose of organization reflected in its mission.

To go on, we shall pay attention to the specificity of the way from the knowledge to the understanding of these values.

The way itself passes through the organic assimilation of the values by those who transmit and those who acquire the necessary university education. The organic assimilation of the values has to stand for the biology of human and institutional life in their spirit.

Once they have been assimilated, it is important to value them. It concerns those who act under the imperative of the oath that is contained by the accomplishment of the organization mission of training and educating people who should use the natural and spiritual capital that they own for the purpose of an intelligent human self-governance in the spirit of the health of the university organization and moreover, of all livings .

Putting preciousness on the values assimilated by those under the university oath generates the power they nourish in people's feelings that, in its turn, brings about energy and enthusiasm supporting teachers to

energia și entuziasmul care îi ajută pe dascăli să rămână devotați scopului, chiar și în cele mai grele transformări și crize prin care trece organizația.

La nivelul unei organizații universitare, și nu numai, unde valorile sunt cunoscute, înțelese și prețuite de către toți purtătorii de interese implicați în actul educației, există un singur șef care conduce – devotamentul față de valorile asimilate spiritual. Dacă oamenii nu văd nicio legătură între țelul și valorile organizației universitare, pe de o parte și rostul vieții lor în această familie a educației, pe de altă parte, atunci se produce „ruptura culturală” care devine un conflict deschis de sensuri ce necesită de urgență un nou proces de respiritualizare umană și instituțională. Compatibilizarea valorilor organizației universitare cu valorile oamenilor care trăiesc, muncesc și iubesc în această familie a educației are menirea de a spori calitatea globală a activității didactice, de a asigura coerența în numele îndeplinirii scopului. Prin această coerență se pun bazele unei culturi a organizației universitare care, odată asimilată și înțeleasă de către dascăli, devine mediul spiritual în care aceștia trăiesc, muncesc și iubesc.

În calitate de credo al organizației universitare, valorile ce determină comportamentele celor aflați sub jurământul educației trebuie așezate într-o anumită **ordine de preferință**, izvorâtă din modul în care este condiționată, asigurată și promovată sănătatea întregului nostru viu comun prin educația pe sensul vieții.

Este nevoie, așadar, ca jurământul educației să conțină în substanța sa valoarea numărul unu, valoarea numărul doi etc., în funcție de modul în care însușirea și trăirea lor în cadrul organizației universitare servesc sănătății întregului nostru viu comun.

O asemenea interpretare a valorilor organizației universitare, și nu numai, are un rol excepțional în depășirea situațiilor de conflict pe care le presupun crizele sau marile schimbări, când apare, de fapt, un **conflict între valori, un conflict între sensuri**.

be faithful to the primary purpose even when facing up the most significant transformations or crises.

At the level of an organization, and not only, where values are significantly important for all education stakeholders, there is only one chief that is a leader – devotion to spiritual values. If people happen not to see any connection between the purpose and the values of organization, on the one hand, and the meaning of their life in this family of education, on the other hand, then, the cultural gap appears as a conflict of meanings which urgently requires a new process of human and institutional respiritualization. Compatibility between the values of organization and those of people living, working and loving within this family of education is meant to improve the global quality of the didactic activity and assure the coherence for the purpose's sake.

Thanks to this coherence, the bases of an organizational culture are set up, that, once assimilated and understood by teachers, becomes the spiritual environment where the latter ones live, work and love.

As a credo of the university organization, the values determining the behaviours of those under the oath of education have to be arranged in a certain order of preference, generated by the way in which the health of all livings is restricted, supported and motivated by education in the spirit of life meaning.

Thus, it is necessary that the oath of education contain in its substance the value number one, the value number two etc, in accordance with the way in which the acquisition and the experience of these values support the health of all livings.

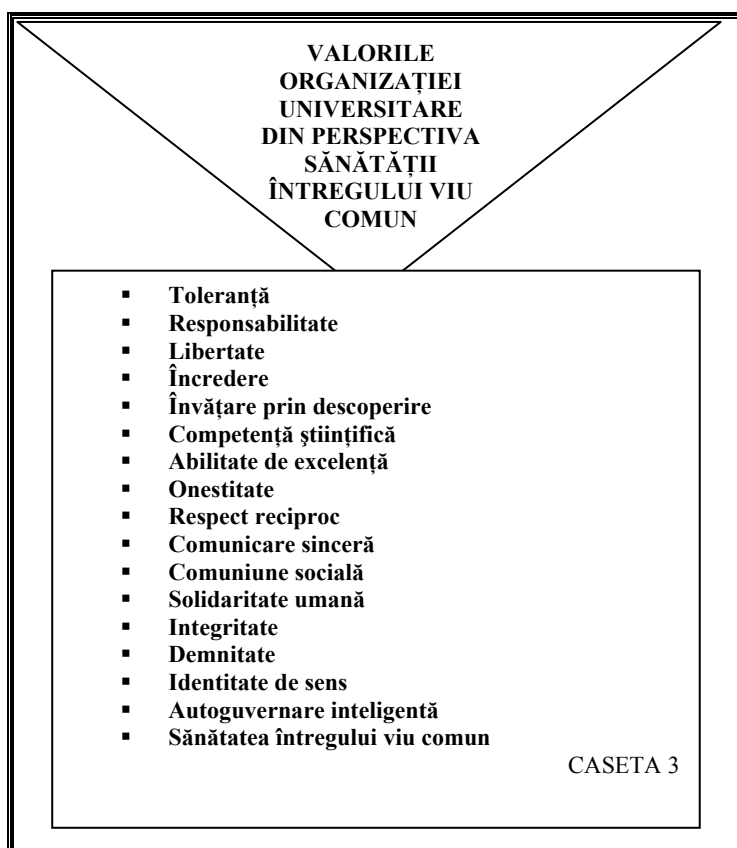
Such an interpretation of the university values, and not only, plays an exceptional role when overpassing the conflict situations created as a result of crises or great changes when actually it is all about a conflict between values, a conflict between meanings. Education in the spirit of life, based on values arranged in a certain hierarchy, help us know

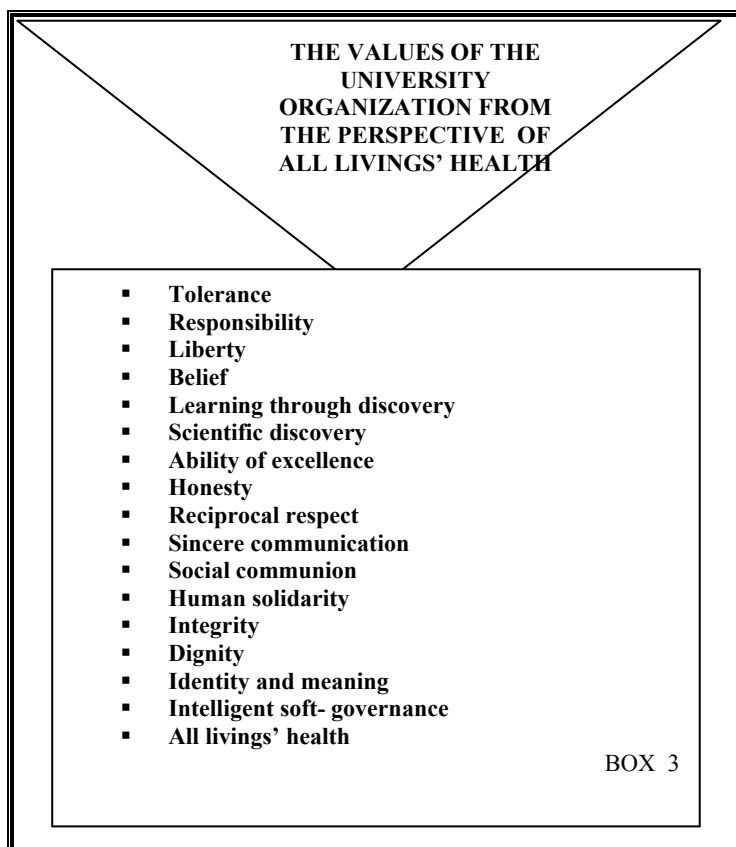
Educația pe sensul vieții, bazată pe valori ierarhizate într-o anumită ordine, ne ajută să cunoaștem și să înțelegem de ce într-o anumită situație trebuie să respectăm, în primul rând, în al doilea rând etc., anumite valori.

Enunțarea valorilor în ordinea importanței lor decurge din logica lucrurilor care condiționează, asigură și promovează sănătatea întregului nostru viu comun. Însușirea și trăirea acestei ordini de către fiecare dascăl reprezintă garanția că evoluția de sens a organizației universitare este rezultatul unei coerențe de gândire și acțiune care va fi subordonată scopului: dezvoltarea capacității de autogovernare umană inteligentă în calitate de țel suprem al tranziției prin viața umană (vezi și caseta 3).

and understand why in certain situations, people should firstly respect, and secondly, different values.

Presenting the values considering their importance is in accordance with their logics that restrict, support and promote the health of all livings. Acquiring and experiencing this order by each teacher certify that the evolution of the mission of a university is the result between a coherence of thought and action that will be subordinated to the purpose itself: the development of the capacity of intelligent and human self-governance as a supreme purpose of transition through human life. (see box no. 3).

Să dezvoltăm prin trăirea valorilor capacitatea de autogovernare inteligentă.

O înaltă capacitate de autogovernare umană inteligentă este, de fapt, expresia unei personalități umane care a descoperit cum să învețe, cum să fie aprinsă pasiunea de a învăța mereu, ce semnificații are dezvoltarea unei atitudini pozitive față de propria-i persoană, a unor relații bazate pe respect față de cei din jur.

Pentru ca *familia educației* ce se află sub cupola unei organizații universitare să treacă la lucru, scopul și valorile care o ghidează sunt necesare, dar nu suficiente. Mai lipsește un lucru la fel de important. Acesta este legat organic de **imaginea clară a rezultatului final** – pe care trebuie să-l producă organizația universitară. Această imagine asupra rezultatului final – o personalitate umană capabilă să se autogverneze inteligent în respect pentru sănătatea întregului nostru vii comun, din care face

Developing through the capacity of intelligent self-governance

A new capacity of human and intelligent self-governance is actually the expression of a human personality that has discovered how to be an active part of the process of life long learning, the symbols of the development of a positive attitude towards his/ her own person and of some respect relations with all people around us.

So, the purpose and the values guiding the education family are not enough, even if they are necessary if we want it act under the leading principles of the university organization. An important thing is missing- **the clear final result**, that is to be produced by the organization. This image of the result – a human personality able to self govern himself/ herself respecting the health of all livings , inclusively his/ her own

parte și propria-i sănătate – este de fapt perspectiva asupra viitorului organizației universitare. Prin însușirea și trăirea acestei perspective asupra viitorului organizației universitare punem bazele unei noi puteri transformatoare, **puterea viziunii**, care ne ajută să ne concentrăm, să focalizăm, să avem mereu o atitudine proactivă și nu reactivă, să căutăm în noi schimbarea în bine, nu numai pentru **Mine**, ci și pentru **Tine**.¹

O perspectivă clară asupra viitorului pe care îl visăm pentru o organizație universitară este ca o libertate în infinit, din ea se naște forța de a-l realiza și trăi. Pentru aceasta este esențial ca cei ce formează *familia educației universitare* să-și construiască, în baza valorilor în care cred, o imagine clară asupra capacității de autogovernare umană inteligentă, pe care să se bazeze viitorii noștri specialiști în lupta lor cu incertitudinile vieții, cu nedreptățile oamenilor și cu neajunsurile vârstei.

Durabilitatea unei viziuni autentice pentru o organizație universitară rezidă în capacitatea de a fi infinit de clară – dezvoltarea capacității de autogovernare umană inteligentă ca problemă esențială a libertății de a alege ce să faci cu tine însuși pentru a-ți împlini viața în cât mai multe văzduhuri, căutând ascensiunea pentru fiecare etapă a tranziției prin viață.

Scopul organizației universitare, produs din nevoia unui răspuns instituțional la întrebarea „*de ce ne adunăm în familia educației?*”, **valorile** care ne ghidează credința noastră în această misiune, ca și **viziunea** asupra întregului rezultat final – dezvoltarea capacității de autogovernare umană inteligentă – formează, în esență, elementele-cheie care asigură sănătatea organizației universitare.

Organizația universitară trebuie să-l ajute pe viitorul specialist să se cunoască pe el însuși, să se apropie cât mai mult de răspunsul specific la întrebarea generală: cine ești? În lipsa acestei cunoașteri sau a unei cunoașteri aproape de cunoaștere, celelalte elemente dobândite au forța unei lumânări

health– is actually from the perspective on the future of the university organization. Through the experience of this perspective on the future of the university organization, we simply create a transforming power, **the power of vision**, that help us concentrate, focus on and have a positive attitude, proactive, but not reactive which implies successful change not only for **own** benefits, but also for **the others'** benefits.¹

A clear perspective on the future of a university organization we dream of is a infinite liberty generating the energy to live and succeed. For this purpose, it is essential for those who are part of a *university education family* to construct according to the values in which they believe a clear image on the capacity of intelligent human governance, on which our future experts count in their fight against life uncertainty, people's injustice and age disadvantages.

Genuine sustainability vision for an academic organization lies in its ability to be infinitely clear - the human capacity for intelligent self as the essential problem of freedom to choose what to do with yourself to fulfill your life in many forms, seeking ascension for each stage of transition in life.

The purpose of the university, as a result of meeting the need of an institutional response to the question "why do we gather in family education?", the values that guide us in this mission, as well as the vision for the entire final result - the human capacity for intelligent self-government -stand for, in essence, the key elements that ensure academic health organization.

The university organization has to help the future expert to know himself, to approach as much as possible the specific response to the general question: Who are you? Without this knowledge or knowledge about knowledge, all the other elements have the force of a lit candle at

aprinse la ambele capete.

Odată formulat un asemenea obiectiv pe care îl presupune autoguvernarea umană inteligentă, organizația universitară trebuie să-l ajute pe viitorul specialist să învețe să facă ceea ce îi place, ceea ce i se potrivește, ceea ce îi asigură maximum de satisfacție la energia pe care o consumă. După ce s-a descoperit pe sine și a înțeles cine este ca organism viu, dar și ca răspuns spiritual la biologia sa, individul uman are nevoie să descopere și ceea ce i-ar plăcea să facă sau ceea ce i se potrivește cel mai bine, pentru ca, pe această bază, el să poată trece la a învăța din tainele domeniului în care dorește să-și trăiască propria experiență de muncă.

Pe fondul acestor exigențe pe care trebuie să funcționeze organizația universitară, care rezultă din primele trei premise ale autoguvernării umane inteligente, se așază alte trei produse ale învățării pe care le oferă învățământul.

Este vorba de a-i învăța pe viitorii specialiști să adopte comportamente proactive, bazate pe **curajul de a visa** și de **a risca** în numele unui viitor ce servește sănătății întregului viu comun, să urmărească în permanență **excelența**, ca **măreție** a luptei pentru împlinirea vieții trăite în societate și **să comunice în spiritul înaltelor sentimente de comuniune socială, solidaritate umană și iubire** (vezi și caseta 4).

both ends.

As soon as such an objective is aimed at, the academic organization will help the future expert learn to do what he likes, what fits his interests and needs, as well as what kind of satisfaction may guaranty him maximum energy. After discovering his own self and understanding his status of living organism, but also of spiritual response to biologists, individual need to discover what they would like to do or what fits them; moreover, he can go to learn the secrets of his own area of interests. Considering these requirements of the university organization resulting from the first three premises of the intelligent human self governance, we have to pay attention to some other three learning products that the educational system offers.

It is about supporting our future experts to embrace proactive behaviours, based on the courage of dreaming and risking in the name of a future that is meant to improve the health of all livings, to go for excellence as grandeur of the fight for accomplishing a life lived in society and to **communicate in the spirit of the noblest feelings of social communion, human solidarity and love.** (see box 4)

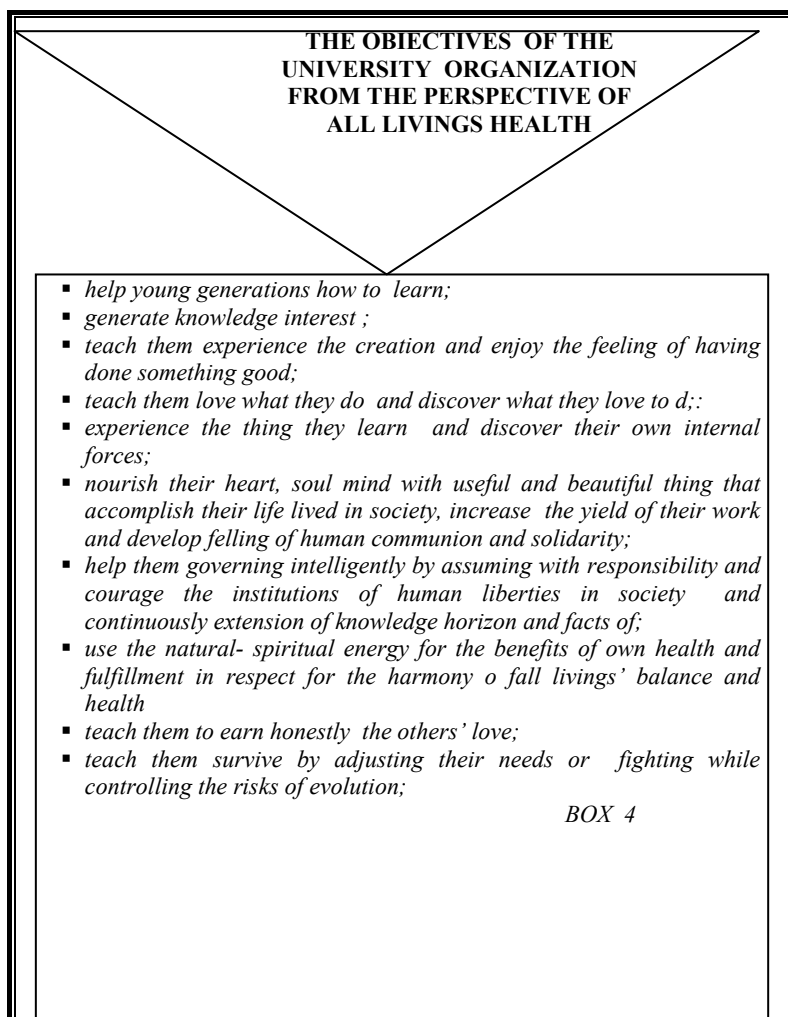
**OBIECTIVELE
ORGANIZAȚIEI
UNIVERSITARE
DIN PERSPECTIVA
SĂNĂTĂȚII
ÎNTREGULUI VIU
COMUN**

- să îi ajute pe tineri să învețe cum să învețe;
- să le trezească setea de cunoaștere;
- să-i învețe să trăiască emoția creației și să se bucure de calitatea lucrului bine făcut;
- să-i învețe să iubească ceea ce fac și să descopere ce le-ar plăcea să facă:
- să trăiască lucrurile pe care le învață și să le descopere cu propriile lor forțe interioare;
- să le hrănească deopotrivă sufletul, inima și mintea cu lucruri utile și frumoase, care să le împlinească viața trăită în societate, să le sporească rodnicia muncii lor și să le dezvolte sentimentele de comuniune socială și solidaritate umană;
- să-i ajute să se autoguverneze inteligent prin asumarea cu responsabilitate și curaj a instituțiilor libertății umane în societate și lărgirea continuă a orizontului cunoașterii și înțelegerii cauzelor lucrurilor;
- să folosească energia natural-spirituală pe care o posedă în folosul propriei sănătăți și împliniri, în respect pentru armonia echilibrului întregului viu comun, pentru sănătatea acestuia.
- să-i învețe să câștige pe merit iubirea aproapelui lor;
- să-i învețe să supraviețuiască prin adaptare sau luptă, controlând riscurile evoluției;

Caseta 4

-
- să-i învețe credința în certitudinea speranței.

CASETA 5.2

Aceste produse ale organizației universitare formează un tot organic, ce definește educația pe sensul vieții, care-l învață pe viitorul specialist să se autogverneze inteligent, în numele și în respect pentru sănătatea întregului nostru viu comun, din care face parte și propria sa sănătate.

Integrând scopul organizației universitare ca element semnificativ al misiunii acesteia, valorile ce ghidează credințele și speranțele în realizarea lui sănătoasă și imaginea a ceea ce dorim să fim ca durabilitate de sens în lumea educației, într-o construcție spirituală care s-ar putea intitula *Declarația de conștiință a unei organizații universitare*, am putea să formulăm următorul răspuns.

Scopul nostru, ca organizație universitară, ca familie a educației pe sensul vieții, este să-i ajutăm pe viitorii specialiști să învețe să se autogverneze inteligent, învățând să descopere

These products of the university organization make up an organic whole, which defines the meaning of life education, which teaches him to govern future professional intelligently on behalf of and for the health of our whole living common and part of his own health.

Integrating the goal of the university as a significant element of its mission, values and beliefs that guide the beliefs and hopes for achieving its healthy image and that of what we would like to be as sustainability of the education meaning, a spiritual construction that could be entitled *Declaration of university organization awareness*, we could formulate the following response.

Our **goal** as university organization and meaning of family life education is to help future experts learn to govern efficiently, to

cine sunt, să se apropie de înțelegerea tainelor lucrurilor cu care se confruntă, să simtă setea de cunoaștere și să trăiască emoția creației, să se bucure de calitatea lucrului bine făcut, să iubească ceea ce fac și să descopere ceea ce le-ar plăcea să facă în respect pentru sănătatea întregului nostru viu comun, în afara căreia împlinirea sănătății umane dispare ca un vis.

Valorile care ghidează acest scop durabil al organizației universitare izvorăsc din credința și speranța că educația pe sensul normal și de dorit al vieții este cel mai important lucru care i se poate întâmpla individului uman obligat să trăiască în societate, pentru a deveni persoană umană.

Integrându-le organic în cele mai prețuite răspunsuri spirituale la biologia naturii umane, valorile organizației universitare sunt instituțiile care guvernează și luminează asupra puterii de concentrare pentru a realiza în permanență scopul propus.

În acest context, valorile organizației universitare, pe care se poate construi scopul acesteia, au la bază spiritul rezultat din credința și speranța în concentrarea comportamentelor umane asupra responsabilității, încrederii, respectului reciproc, învățării prin descoperire, competențelor științifice, abilităților de excelență, onestității, comunicării sincere, solidarității umane, comuniunii sociale, integrității, identității de sens și sănătății întregului viu comun.

Aceste valori pe baza cărora funcționează orice organizație universitară trebuie să se fondeze pe credința și speranța că pe planeta Pământ suntem cu toții membri ai unei singure familii, cea a umanității, și că toți trebuie să fim educați în spiritul responsabilității pentru sănătatea întregului nostru viu comun. Autogovernarea umană inteligentă este liberă în infinitul responsabilității pentru sănătatea vieții oamenilor, mediului, comunităților, organizațiilor, familiilor și instituțiilor ce ne guvernează jocul deschis și neterminat al evoluției noastre comune.

Filosoful german Paul Tillich preciza în celebra sa carte „Curajul de a fi”: „Înțeleg Curajul de A Fi ca fiind curajul de a spune

discover who are, to approach the mysteries by facing them, to feel thirst for knowledge and to experience the thrill of creation, to enjoy better quality of work done, to love what they do and discover what they would like to do for the health of our entire common livings without which human fulfillment disappears like a dream.

The **values** that guide the sustainable end of the academic organization spring from faith and hope that education in the normal sense of life is desirable and the most important thing that can happen to human individual forced to live in society and become a human person.

Organically integrating them into our most cherished spiritual answers to the biology of human nature, values are academic institutions that govern the organization and illuminate the power of concentration to achieve the goal constantly.

In this context, the academic organization values on which its goal is build up, own the spirit of faith and hope in human behavior focusing on liability, trust, mutual respect, learning through discovery, scientific skills, skills of excellence, honesty, honest communication, human solidarity, social communion, integrity, identity and health of all living common sense. These values according to which the university operates any organization should be based on the faith and the hope that on Earth, we are all members of one family, that of humanity and that all must be educated in a spirit of responsibility to live our whole common health. The intelligent human self-government is free to infinite responsibility for health human life, environment, communities, organizations, families and institutions that govern our open and unfinished game of common development.

The German philosopher Paul Tillich stated in his famous book "The Courage to be" that he understands the courage to be as the courage to say 'yes' to life, despite all

„da” vieții, în ciuda tuturor elementelor negative din existența umană – în ciuda finității ființei umane, ceea ce înseamnă că vine din nimic și se întoarce în nimic, ca să moară... Este nevoie de curaj ca să descoperi în realitatea din jurul nostru și în noi ceva cu adevărat pozitiv și plin de sens, cu care să trăiești și pe care chiar să-l iubești. Să iubești viața este probabil cea mai înaltă formă a curajului de a exista”. Educația este cea care ne poate ajuta să căutăm sensul vieții spre a o iubi și trăi cu adevărat.

Ne propunem să prezentăm un element inedit pentru învățământul nostru: **Jurământul profesorului**.

JURĂMÂNTUL PROFESORULUI

Ca slujitor al educației pe sensul vieții,

jur

- să aleg această profesie din **dragoste** pentru ea, din dorința de a sădi în mințile, inimile și sufletele tinerilor **valorile sensului, cunoștințe, experiențe și speranțe** necesare împlinirii vieții în demnitate și umanitate.
- să nu precupețesc niciun efort pentru a-i ajuta pe tineri să **învețe cum să învețe**, să trăiască lucrurile pe care le învață și să le descopere cu propriile forțe interioare.
- să le trezesc tinerilor **setea de cunoaștere** și farmecul apropierei de natura legității, de înțelegerea cauzelor lucrurilor care ne înconjoară.
- să-i învăț pe tineri să **trăiască emoția creației** și să se bucure de calitatea lucrului bine făcut.
- să-i ajut pe viitorii oameni să **iubească ceea ce fac și să viseze** la ceea ce le-ar plăcea să facă.
- să le dezvolt tinerilor capacitatea de **autogovernare inteligentă** pentru a înfrunta una dintre cele mai dificile probleme ale vieții: ce să facă omul, cu el însuși.
- să promovez, prin tot ce sunt, **curajul asumării conștiinței** a libertății responsabilității tinerilor pentru propria viață.
- să trezesc în sufletul viitorilor specialiști **nevoia lărgirii continue a orizontului cunoașterii și înțelegerii lucrurilor** ca temelie a luptei necurmăte cu “zgârcenia” naturii și incertitudinile evoluției, cu nedreptățile oamenilor și cu neajunsurile vârstei.
- să educ fiecare generație în spiritul **solidarității**

the negative elements of human existence - despite human limits which means that it comes from nothing and turns into nothing or die It takes courage to discover in the reality around us and in us something truly positive and meaningful generating a simple love for life. To love life is probably the highest form of taking the existence risks. It is only education that help us look for the real sense of life in order to love and truly live it.

We would like to present a new concept regarding our educational system: **Professor's oath**

TEACHER'S OATH

As serving education in the spirit of real life,

swear

- To choose this profession with **love** and desire of making the young generation aware of the **sense values, knowledge, experience and hopes** necessary to fulfill life with dignity and humanity.
- To do my best and help young people **lean how to learn**, experience the things they love and discover them by their own forces.
- To stir young people's **interest for knowledge** and the charm of approaching laws and causes of things around us.
- To teach young generation how to enjoy the **emotion of creation** and the quality of having done good things.
- To help future adults love **what they do** and dream of what they would like to do.
- To develop young people's capacity of **intelligent self governance** to face up one of the most difficult problems of life: what to with one's own life .
- To promote, with my entire being, **the courage of assuming liberty of youth's responsibilities** for their own life .
- To awake in the future experts' souls **the need for life long** as fundament of the everlasting fight with the greed of nature and uncertainties of evolution, people's injustice and age disadvantages.
- To educate young generation in the spirit of

umane și comuniunii sociale.

● să contribui la **modelarea comportamentelor umane** ale viitorilor specialiști din perspectiva folosirii cunoașterii științifice, a experienței de viață și a credinței în certitudinea speranței pentru binele și fericirea omului.

● să le formez tinerilor capacitatea de a **căuta un sens** pentru propria viață și un sentiment de **responsabilitate** față de aceasta.

● să-i formez pe tineri în spiritul înțelegerii **vieții trăite, muncii și iubirii** în calitate de imperative ale sensului.

Dacă voi respecta acest legământ în acte și fapte morale, culturale, economice, sociale și politice, să am o viață împlinită împreună cu cei dragi și apropiați, iar dacă îl voi încălca cu gândul, cu fapta sau prin consecințele acțiunilor mele, să primesc răsplata cuvenită.

Așa să mă ajute Dumnezeu!

¹ Vezi Fritjof Capra, **Momentul adevărului**, Editura Tehnică, București, 2004, p 331-386.

² Citat după Stanislav Grof, *Dincolo de rațiune. Naștere, Moarte și Transcendență în Psihoterapie*, Editura Curtea Veche, București, 2009, p 534.

³ Vezi Constantin Popescu, *Raționalitate și speranță. Paradigma întregului viu*, Editura Renaissance, București, 2006, pp. 33-42.

* Această lucrare a fost suportată de CNCSIS-UEFISCSU prin proiectul PNII-774/2007.

¹ După Hans Selye, „... nu avem nici o dovadă obiectivă că am putea spori în vreun fel cantitatea de energie de adaptare moștenită de la părinți... epuizarea stocului de energie adaptativă de profunzime este iremediabilă când aceasta se termină, se instalează bătrânețea și până la urmă survine moartea”, în *Știință și viață*, Editura Politică, București, 1984, p. 312 și 313

² Vezi Alfred Adler, **Sensul vieții**, Editura IRI, București, 1995, p 34

¹ După laureatul Nobel în medicină, Albert Szent Györgyi, „Instituțiile îmbătrânesc ca și oamenii”, în **Pledoarie pentru viață**, Editura Politică, București, 1981, p210.

² În mediul natural, **constanta parametrilor** reprezintă „regula de aur” a evoluției, regulă conținută și de organismul uman în funcție de ciclurile naturale ale vieții, cunoscută sub denumirea de homeostazie, (Hans, Selye, **op. cit.**, p.310).

¹ Albert Szent-Györgyi, **op. cit.**, p.163-164.

human solidarity and social communion.

● *To give shape to human behaviours from the perspective of use of scientific knowledge, life experience and faith in hope certainty for human happiness and wellness.*

● *To develop young people's capacity of searching for a own meaning of life and a feeling of responsibility for it.*

● *To form people in the spirit of understanding life, work and love as imperatives of making sense concept.*

If I respect this oath in all moral, cultural, economic, social and political facts, may I have a fulfilled life together with my dear ones, and if I break it up by thought, fact or consequences of my actions, may I receive the deserved reward..

So help me God!

¹ See Fritjof Capra, **The Moment of Truth**, Tehnica Publishinghouse, Bucharest, 2004, p 331-386.

² Cited after Stanislav Grof, *Beyond reason. Birth, Death and Transcendence in Psychotherapy*, Curtea Veche PublishingHouse, Bucharest, 2009, p 534.

³ See Constantin Popescu, *Reason and Hope. The paradigm of the whole living entity*, Renaissance PublishingHouse, Bucharest, 2006, pp. 33-42.

* This work was supported by CNCSIS-UEFISCSU, PNII-774/2007.

¹ After Hans Selye, „... we have no objective proof that we could increase in any way the quantity of energy for adaptation inherited from our parents...the end of energy recourses for adaptation is irremediable when it comes to an end and then comes old age and death”, in *Science and Life*, Politică PublishingHouse, Bucharest, 1984, p. 312 and 313

² See Alfred Adler, **The Sense of Life**, IRI PublishingHouse, Bucharest, 1995, p 34

¹ Dafter the Nobel laureate in medicine, Albert Szent Györgyi, “Institutions grow Old like people”, in **Pleading for life**, Politică PublishingHouse, Bucharest, 1981, p210.

² In the natural environment, the constancy of parameters is the “golden rule” of evolution, rule contained by the human body according to natural life circles, known as haemostatics, (Hans, Selye, **work cited**, p.310).

¹ Albert Szent-Györgyi, **works cited.**, p.163-164.

² John, K. Galbraith, **Societatea perfectă. La ordinea zilei: binele omului**, Editura Eurosong, București, 1997, p.67.

³ Vezi și Viktor Frankl, **Omul în căutarea sensului vieții**, Editura Meteor-Press, București, 2008.

⁴ În acest sens, Albert Szent Györgyi, spunea că „O educație bună ar putea rezolva și o altă problemă a omului, dintre cele mai presante: **ce să facă cu el însuși după ce va ajunge să producă mai mult decât consumă.**”, în **op. cit.** p.166.

⁵ John, K. Galbraith, **op. cit.**, p.68.

⁶ *Ibidem.*

¹ Gustave, Le Bon, **Psihologia mulțimilor**, Editura Antet XX Press, 1999, p.43.

² „Ceea ce numim «educație» – afirmă laureatul Nobel în medicină Albert Szent-Györgyi – nu este nimic altceva decât programarea creierului într-o etapă timpurie, când mai este maleabil. Viitorul omenirii depinde de educație, un sistem de programare care poate fi modificat. În esență, istoria omenirii reflectă modificarea treptată a acestei programări și dacă te-ai putea compara cu un canibal, ai putea constata că singura diferență esențială în raport cu acesta rezidă în programarea educațională la care ai fost supus”. **op. cit.**, p. 163.

³ Amartya, Sen, **Dezvoltarea ca libertate**, Editura Economică, București, 2004, p. 19.

⁴ Amartya, Sen, **op. cit.**

⁵ După „părintele stresului”, Hans Selye, „iubirea include toate sentimentele pozitive pe care le nutrim față de o persoană, bineînțeles nu numai iubirea aproape instinctivă, ce leagă între ei bărbatul și femeia, sau părintele și copilul, ci și sentimentele de recunoștință, prietenie, admirație, compasiune și respect, cu alte cuvinte, bunăvoință”, în **op. cit.**, p. 306

¹ Vezi, C., Popescu, *Tranziția spre societatea responsabilității libertății*, în *Societatea cunoașterii* (editor Ion Gh. Roșca), Editura Economică, București, 2006, p. 263-311

² „Mutația de conștiință – se afirmă în *Al patrulea val* – nu e numai rapidă și profund provocatoare; este paradigmatică, reprezentând o schimbare fundamentală, care aduce în discuție întreaga noastră optică mondială și toate supozițiile conștiente și inconștiente pe care se bazează această viziune mondială. Fiecare dintre tendințele rămase pe care le identificăm este câte o însoțitoare firească sau o consecvență a acestei mutații la nivelul conștiinței.” Herman Bryant Maynard Jr. și Susan E. Mehrtens, **Al patrulea val. Afacerile secolului XXI**, Editura Antet, București, 1996, p.14

³ Gustave, Le Bon, **op. cit.**, p. 3.

⁴ *Ibidem.*

¹ Michel, Ray, **Cuvânt înainte**, la lucrarea **AI**

² John, K. Galbraith, *The perfect society. The agenda: man's wellness*, Eurosong PublishingHouse, Bucharest, 1997, p.67.

³ See also Viktor Frankl, *Man in search of the meaning of life*, Meteor-Press PublishingHouse, Bucharest, 2008.

⁴ For this reason, Albert Szent Györgyi, said „Good education could solve another man's problem, one of the most stringent: what to do with himself after he produces more than he consumes”, in work cited p.166.

⁵ John, K. Galbraith, work cited, p.68.

⁶ *Ibidem.*

¹ Gustave, Le Bon, *Psychology of masses*, Antet XX Press Publishing House, 1999, p.43.

² „What we call «education» – says the Nobel laureate in medicine Albert Szent-Györgyi – is nothing else but the brain's programming in an early stage, when it is malleable. Mankind's future depends on education, a system of programming which can be modified. In essence, mankind's history reflects a gradual alteration of this programming and if you could compare to a cannibal, you could notice that the only significant difference in rapport to it comes from the educational programming you were trained in”. Work cited p. 163.

³ Amartya, Sen, **Development as freedom**, Economic Publishing House, Bucharest, 2004, p. 19.

⁴ Amartya, Sen, work cited.

⁵ After the “father of stress”, Hans Selye, „love includes all positive feelings we have for a person, and not only instinctive love that ties man to woman, parent and child, but the feeling of gratitude, admiration, compassion and respect, in other words, kindness, in work cited, p. 306

¹ See C., Popescu, *Transition to a society of responsibility of freedom*, in *Society of Knowledge* (editor Ion Gh. Roșca), PublishingHouse Economică, Bucharest, 2006, p. 263-311

² „Consciousness mutation – is affirmed in *The Fourth Wave* – it is not only rapid and deeply provocative; it creates paradigms representing an essential change which brings to discussion our entire worldwide view and all conscious and unconscious suppositions that this worldwide view is based on. Each of the trends left that we identify is a natural follower of this mutation at the level of consciousness.” Herman Bryant Maynard Jr. and Susan E. Mehrtens, *The fourth Wave. Businesses of the XXI century*, Antet PublishingHouse, Bucharest, 1996, p.14

³ Gustave, Le Bon, **op. cit.**, p. 3.

⁴ *Ibidem.*

¹ Michel, Ray, Foreword, to work *The Third Wave. Businesses in the 21st century*, authors Herman Bryant Maynard jr. and Susan E. Mehrtens, Antet

patrunea val. Afacerile secolului XXI, autori Herman Bryant Maynard jr. și Susan E. Mehrtens, Editura Antet, București, 1996, p.3

² Ibidem.

¹ Vezi și Hubert Reeves, **Pământul e bolnav**, în dialog cu Frederic Lennoir, Editura Humanitas, București, 2005.

¹ Albert Szent-Györgyi, **Op. cit.**, p.164

² Ibidem, p.165

³ Ibidem, p. 174

¹ Albert Szent-Györgyi, **op. cit.**, p.215

² Ibidem, p. 131-132

¹ Albert Szent-Györgyi, **op. cit.**, p. 175.

¹ Ken Blanchard, Jesse Stoner, **De la scop la realizare**, Editura Curtea Veche, București, 2004, p.58

¹ Vezi Stephan R. Covey, **Eficiența în șapte trepte. Un abecedar al înțelepciunii umane**, Editura All, București, 1996.

PublishingHouse, Bucharest, 1996, p.3

² Ibidem.

¹ See also Hubert Reeves, **The Earth is Sick, dialogues with Frederic Lennoir**, Humanitas PublishingHouse, Bucharest, 2005.

¹ Albert Szent-Györgyi, **Op. cit.**, p.164

² Ibidem, p.165

³ Ibidem, p. 174

¹ Albert Szent-Györgyi, **op. cit.**, p.215

² Ibidem, p. 131-132

¹ Albert Szent-Györgyi, **op. cit.**, p. 175

¹ Ken Blanchard, Jesse Stoner, **From Purpose to Fulfillment**, Curtea Veche Publishing House, Bucharest, 2004, p.58

¹ See Stephan R. Covey, **Efficiency in seven phases. ABC of human wisdom**, All Publishing House, Bucharest, 1996.

Bibliografie

¹ Adler, Alfred
Sensul vieții, Editura IRI, București, 1995

² Bloom, Allan
Criza spiritului american, Editura Humanitas, București, 2009

³ Capra, Fritzof
Momentul adevărului, Editura Tehnică, București, 2004

⁴ Covey, Stephen, R.,
Eficiența în șapte trepte. Un abecedar al înțelepciunii umane, Editura All, București, 1996

⁵ Frankl, Viktor
Omul în căutarea sensului vieții, Editura Meteor-Press, București, 2008

⁶ Galbraith, J.K.,
Societatea perfectă. La ordinea zilei

Bibliography

¹ Adler, Alfred
The Sense of Life, IRI PublishingHouse, Bucharest, 1995

² Bloom, Allan
American Spirit Crisis, Humanitas PublishingHouse, Bucharest, 2009

³ Capra, Fritzof
The Moment of Truth, Tehnică PublishingHouse, Bucharest, 2004

⁴ Covey, Stephen, R.,
Efficiency in 7 steps. ABC of human wisdom, All PublishingHouse, Bucharest, 1996

⁵ Frankl, Viktor
Man in Search of the Meaning of Life, Meteor-Press PublishingHouse Bucharest, 2008

⁶ Galbraith, J.K.,
Perfect Society. The Agenda: Man's

- binele omului**, Editura Eurosong, București, 1997
- 7 Grof, Stanislav
Dincolo de rațiune. Naștere, Moarte și Transcendență în Psihoterapie, Editura Curtea veche, București, 2009
- 8 Malitza, Mircea, Giarini, Orio
Dubla spirală a învățaturii și muncii, Raport Clubul de la Roma, în: Studies on Science and Culture, CEPES UNESCO, București, 2003
- 9 Marshall, Rosenberg
Adevărata educație pentru o viață împlinită, Editura Elena Frencise Publishing, București, 2005
- 10 Marcus, Solomon
Educația în spectacol, Spanducino Publishing House, București, 2010
- 11 Maynard jr., Bryant, Herman, Mehrtens, Susan E.,
Al patrulea val. Afacerile secolului XXI, Editura Antet, București, 1996
- 12 Papa Ioan Paul al II-lea
Enciclice, Editura ARCB, București, 2008
- 13 Popescu, Constantin
Raționalitate și speranță. Paradigma întregului viu, Editura Renaissance, București, 2006
- 14 Popescu, Constantin, Tașnadi, Alexandru
Respiritualizarea. Învăță să fii OM, Editura ASE, București, 2009
- 15 Rifkin, Jeremy
Visul european, Editura Polirom, Iași, 2006
- 16 Roșca, Gh. Ion, Petrescu, V., Cotigaru, B., Popescu, C.(coordonatori)
Reconstrucția instituțional-spirituală a
- Wellness**, Eurosong Publishing House, Bucharest, 1997
- 7 Grof, Stanislav
Far away from Reason. Birth, Death and Transcendence in Psychotherapy. Curtea veche Publishing House, Bucharest, 2009
- 8 Malitza, Mircea, Giarini, Orio
Double Spiral of Education and Work, Report on the Club from Rome, in: Studies on Science and Culture, CEPES UNESCO, Bucharest, 2003
- 9 Marshall, Rosenberg
True Education for a Fulfilled Life, Elena Frencise Publishing House, Bucharest, 2005
- 10 Marcus, Solomon
Education as spectacle, Spanducino Publishing House, Bucharest, 2010
- 11 Maynard jr., Bryant, Herman, Mehrtens, Susan E.,
The fourth wave. Business in the 21st century, Antet Publishing House, Bucharest, 1996
- 12 Papa Ioan Paul al II-lea
Encyclicals, ARCB Publishing House, Bucharest, 2008
- 13 Popescu, Constantin
Reason and hope. Paradigm of the whole living entity, Renaissance, Bucharest, 2006
- 14 Popescu, Constantin, Tașnadi, Alexandru
Respiritualization. Learn to be a MAN ASE Publishing House, Bucharest, 2009
- 15 Rifkin, Jeremy
European Dream, Polirom Publishing House, Iași, 2006
- 16 Roșca, Gh. Ion, Petrescu, V., Cotigaru, B., Popescu, C.(coordonatori)
The Institutional and Spiritual Reconstruction of Enterprise. Requirement

Întreprinderii. Cerință a dezvoltării durabile în societatea cunoșterii, Editura ASE, București, 2006

17 Selye, Hans
Știința și viața, Editura Politică, București, 1984

18 Sen, Amartya
Dezvoltarea ca libertate, Editura Economică, București, 2004

19 Szent-Györgyi, Albert
Pledoarie pentru viață, Editura Politică, București, 1981

20 Șafran, Alexandru
Etica evreiască și modernitatea, Colecția Iudaică, Editura Hasefer, București, 2005

of Durable Development in Knowledge Society, ASE Publishing House, Bucharest, 2006

17 Selye, Hans
Science and life, Politică Publishing House, Bucharest, 1984

18 Sen, Amartya
Development as freedom, Economică Publishing House, Bucharest, 2004

19 Szent-Györgyi, Albert
Pleading for life, Politică Publishing House, Bucharest, 1981

20 Șafran, Alexandru
Jewish ethics and modernity, Jewish Collection, E Hasefer Publishing House, Bucharest, 2005